

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΕΝΙΑΙΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ
ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

ΑΠΟΦΑΣΗ

145/2015

(Της διαδικασίας του άρθρου 2, παρ. 2, περ. γ' (δδ) Ν. 4013/2011)

Η ΕΝΙΑΙΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

Στην Αθήνα σήμερα, την 26^η Ιουνίου του έτους δύο χιλιάδες δέκα πέντε (2015) ημέρα Παρασκευή και ώρα 10.30 π.μ. και επί της οδού Κηφισίας 7 (5^{ος} όροφος), όπου και τα γραφεία της, συνήλθε η **ΕΝΙΑΙΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ** σε συνεδρίαση μετά από σχετική πρόσκληση του Προέδρου της, η οποία γνωστοποιήθηκε νομίμως σε όλα τα μέλη της Αρχής.

Από τα προσκληθέντα μέλη της Αρχής παρέστησαν κατά την συνεδρίαση τα ακόλουθα:

1. Αντιπρόεδρος : Χριστίνα Μπουσουλέγκα

2. Μέλη : Καραμανλής Ευάγγελος
Κουλούρη Ιωάννα
Σταθακόπουλος Δημήτριος

Τα λοιπά τακτικά και αναπληρωματικά μέλη, καίτοι προσκληθέντα, δεν προσήλθαν λόγω δικαιολογημένου κωλύματος.

Γραμματέας: Στυλιανή Τσιάβου

Εισηγητής: Ευάγγελος Ιατρού, Διπλ/χος Ηλ/γος Μηχανικός, Ειδικό Επιστημονικό Προσωπικό Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ.

Εισήγηση: Η υπ' α.π. 2865/24.6.2015

Κατά τη διάρκεια της Συνεδρίασης παρέστη μέσω τηλεδιάσκεψης ο εισηγητής κ. Ευ. Ιατρού, καθώς και η Προϊσταμένη Τμήματος Γνωμοδοτήσεων της Διεύθυνσης Νομικών Υπηρεσιών, κα Χρ. Καξιρή, οι οποίοι αποδεσμεύτηκαν πριν την έναρξη της διαδικασίας της ψηφοφορίας των μελών του Συμβουλίου της Αρχής και τη λήψη της απόφασης.

Ερώτημα: Το με α.π. 256867/3066/8.6.2015 (α.π. εισερχ. Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. 2597/10.6.2015) έγγραφο αίτημα της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας (εφεξής και Π.Κ.Μ.), και συγκεκριμένα της Διεύθυνσης Διοικητικού – Οικονομικού Περιφερειακής Ενότητας (Π.Ε.) Σερρών / Τμήμα Προμηθειών, με το συνημμένο σε αυτό φάκελο, όπως επαναλήφθηκε επί το ορθόν με το υπ' α.π. τ.τ. 256867/3066/8.6.2015 (α.π. εισερχ. Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. 2735/17.6.2015) έγγραφό της και συμπληρώθηκε με τα υπ' α.π. 278865/3364/18.6.2015 (α.π. εισερχ. Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. 2758/18.6.2015) και 280339/3380/18.6.2015 (α.π. εισερχ. Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. 2762/18.6.2015) έγγραφα της αιτούσας

Θέμα: Αίτημα της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας για την παροχή σύμφωνης γνώμης της Αρχής για την προσφυγή της, κατόπιν εν μέρει άγονου διαγωνισμού, στη διαδικασία διαπραγμάτευσης χωρίς δημοσίευση προκήρυξης, προκειμένου για την ανάθεση υπηρεσιών μεταφοράς μαθητών Πρωτοβάθμιας & Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης της Περιφερειακής Ενότητας Σερρών και συγκεκριμένα εικοσιενός (21) δρομολογίων ταξί για τα σχολικά έτη 2014-2015 και 2015-2016, με χρονική διάρκεια σύμβασης από την υπογραφή της έως 31.8.2016, με δυνατότητα τρίμηνης παράτασης, συνολικού προϋπολογισμού 174.564,50€ άνευ ΦΠΑ, συμπεριλαμβανομένων των αναλογούντων δικαιωμάτων προαίρεσης και παράτασης σύμβασης.

1. Με το με α.π. 256867/3066/8.6.2015 (α.π. εισερχ. Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. 2597/10.6.2015) έγγραφο αίτημα της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας (εφεξής και Π.Κ.Μ.), και συγκεκριμένα της Διεύθυνσης Διοικητικού – Οικονομικού Περιφερειακής Ενότητας (Π.Ε.) Σερρών / Τμήμα Προμηθειών, και το συνημμένο σε αυτό φάκελο, όπως επαναλήφθηκε επί το ορθόν με το υπ' α.π. τ.τ. 256867/3066/8.6.2015 (α.π. εισερχ. Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. 2735/17.6.2015) έγγραφό της και συμπληρώθηκε με τα υπ' α.π. 278865/3364/18.6.2015 (α.π. εισερχ. Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. 2758/18.6.2015) και 280339/3380/18.6.2015 (α.π. εισερχ. Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. 2762/18.6.2015) έγγραφα της αιτούσας, ζητείται η παροχή σύμφωνης γνώμης της Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. (εφεξής και Αρχή) προκειμένου για την ανάθεση δημόσιας σύμβασης / δημοσίων συμβάσεων παροχής υπηρεσιών μεταφοράς μαθητών Πρωτοβάθμιας & Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης της Π.Ε. Σερρών για τα σχολικά έτη 2014-2015 και 2015-2016 με τη διαδικασία της διαπραγμάτευσης χωρίς δημοσίευση προκήρυξης, με χρονική διάρκεια από την υπογραφή της/των σύμβασης/συμβάσεων έως 31.8.2016, με δικαίωμα τρίμηνης παράτασης. Το εξεταζόμενο αίτημα, του οποίου ρητώς επικαλούμενη από την αναθέτουσα αρχή νομική βάση είναι το άρθρο 25 παρ. 1(α) του π.δ/τος 60/2007, αφορά σε εικοσιένα (21) δρομολόγια ταξί μεταφοράς μαθητών της Π.Ε. Σερρών της Π.Κ.Μ., συνολικής εκτιμώμενης αξίας 174.564,50€ (ποσό άνευ ΦΠΑ, συμπεριλαμβανομένων των αναλογούντων δικαιωμάτων προαίρεσης και παράτασης), για τα οποία δεν υπεβλήθη προσφορά κατά τον προηγηθέντα ανοικτό διεθνή ηλεκτρονικό μειοδοτικό διαγωνισμό με καταληκτική ημερομηνία υποβολής προσφορών την 14.4.2015 και ώρα 17.00, ο οποίος είχε συνολικό προϋπολογισμό 715.172,95€ (άνευ ΦΠΑ), πλέον δικαιωμάτων προαίρεσης και παράτασης 278.541,05€ (άνευ ΦΠΑ). Τα δρομολόγια ταξί του εξεταζόμενου αιτήματος της αναθέτουσας αρχής είναι τα εξής:

I.

ΔΡΟΜΟΛΟΓΙΑ	ΔΙΑΔΡΟΜΗ	Προϋπολογισμός σε ευρώ χωρίς ΦΠΑ (συμπεριλαμβανομένων δικαιωμάτων προαίρεσης)
3η ομάδα-1	ΣΕΡΡΕΣ (από Βιθυνίας, Μαραθώνος & Αριστοτέλους) - ΤΕΕ ΕΙΔΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ	11.736,32
3η ομάδα-12	ΕΛΑΙΩΝΑΣ - ΣΕΡΡΕΣ	14.501,31
3η ομάδα-13	ΓΟΝΙΜΟ - ΝΕΟ ΠΕΤΡΙΤΣΙ	11.501,52
3η ομάδα-14	ΠΕΘΕΛΙΝΟΣ - ΝΕΟΣ ΣΚΟΠΟΣ	16.456,78
3η ομάδα-15	ΝΕΟΧΩΡΙ - ΝΕΟΣ ΣΚΟΠΟΣ	10.352,07
3η ομάδα-20	ΚΑΠΝΟΦΥΤΟ - ΣΙΔΗΡΟΚΑΣΤΡΟ	19.950,69
3η ομάδα-21	ΣΤΑΥΡΟΔΡΟΜΙ - ΚΕΡΚΙΝΗ	9.710,76
3η ομάδα-24	ΚΟΡΜΙΣΤΑ - ΝΕΑ ΜΠΑΦΡΑ	9.402,37
3η ομάδα-25	ΚΟΥΒΟΥΚΛΙΟ - ΚΑΤΩ ΚΑΜΗΛΑ	7.485,45
3η ομάδα-26	ΛΕΥΚΩΝΑΣ - 25ο ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΣΕΡΡΕΣ	10.730,55
3η ομάδα-29	ΡΟΔΟΛΙΒΟΣ- ΜΙΚΡΟ ΣΟΥΛΙ (ΜΟΝΟ ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ στις 16:00)	5.116,46
3η ομάδα-30	ΛΕΥΚΩΝΑΣ - ΧΡΙΣΤΟΣ (ΜΟΝΟ ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ στις 12:25 2φ/εβδ.)	1.836,32
3η ομάδα-31	ΝΕΑ ΖΙΧΝΗ - ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ (ΜΟΝΟ ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ 12:25 2 φ/εβδ.)	2.471,32
3η ομάδα-33	ΑΛΙΣΤΡΑΤΗ - ΠΕΡΙΧΩΡΑ (ΜΟΝΟ ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ 14:00 2 φ/εβδ)	1.742,40
3η ομάδα-34	ΑΛΙΣΤΡΑΤΗ - ΣΚΟΠΙΑ (ΜΟΝΟ ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ 14:00 2 φ/εβδ)	2.279,27
3η ομάδα-35	ΑΝΘΗ - ΝΙΓΡΙΤΑ (ΜΟΝΟ ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ 12:25 2Φ/εβδ)	1.860,15
3η ομάδα-36	ΘΕΡΜΑ- ΝΙΓΡΙΤΑ (ΜΟΝΟ ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ 12:25 2Φ/εβδ)	2.018,55
3η ομάδα-38	ΠΑΛΑΙΑ ΚΑΣΤΑΝΟΥΣΑ - ΚΑΣΤΑΝΟΥΣΑ	7.184,07
3η ομάδα-39	ΑΝΩ ΚΑΜΗΛΑ - ΑΝΩ ΜΗΤΡΟΥΣΙ	9.346,30
3η ομάδα-40	ΒΥΡΩΝΕΙΑ - ΝΕΟ ΠΕΤΡΙΤΣΙ	8.680,46
3η ομάδα-41	ΧΑΡΟΠΟ - ΣΙΔΗΡΟΚΑΣΤΡΟ	10.201,38
	ΣΥΝΟΛΟ	174.564,50

Ιστορικό- πραγματικά περιστατικά

2. Από το φάκελο της υπόθεσης και τα περιεχόμενα σε αυτόν στοιχεία και σχετικά έγγραφα προκύπτουν τα ακόλουθα:

2.1. Με την υπ' αριθμ. 181/4/10.2.2015 Απόφαση (ΑΔΑ: 7ΘΨΩ7ΛΛ-7Η4) της Οικονομικής Επιτροπής της Π.Κ.Μ. εγκρίθηκε η διενέργεια επαναληπτικού ανοικτού διεθνούς ηλεκτρονικού μειοδοτικού διαγωνισμού για την ανάθεση σύμβασης / συμβάσεων υπηρεσιών μεταφοράς μαθητών πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, χωρικής αρμοδιότητας της Π.Ε. Σερρών της Π.Κ.Μ., για τα σχολικά έτη 2014-2015 και 2015-2016, συνολικού προϋπολογισμού 715.172,95€ (άνευ ΦΠΑ), πλέον δικαιωμάτων προαίρεσης και παράτασης 278.541,05€ (άνευ ΦΠΑ), προκειμένου για την ανάθεση των αδιάθετων δρομολογίων του από 8.7.2014 διεξαχθέντος ανοικτού διεθνούς διαγωνισμού (υπ' α.π. 200842/2329/23.5.2014 διακήρυξη της Π.Κ.Μ. – Π.Ε. Καβάλας με ΑΔΑΜ 14PROC002079976/30.5.2014), ο οποίος ήταν συνολικού προϋπολογισμού 9.938.684,88€ (στο ποσό αυτό συμπεριλαμβάνονται: δικαιώματα προαίρεσης 20% για την τροποποίηση των υφιστάμενων δρομολογίων κατά την ΚΥΑ αριθ. 24001/11-6-2013 (ΦΕΚ 1449 Β'/14.6.2013), δυνατότητα τρίμηνης παράτασης της σύμβασης με αντίστοιχη αύξηση φυσικού αντικείμενου και ΦΠΑ 13%). Η χρηματοδότηση της εξεταζόμενης σύμβασης (συνολικού προϋπολογισμού 1.122.896,81€ συμπεριλαμβανομένων δικαιωμάτων προαίρεσης και παράτασης καθώς και του ΦΠΑ 13%) προβλέφθηκε από αμιγώς εθνικούς πόρους (Κεντρικούς Αυτοτελείς Πόρους) μέσω των οποίων επιχορηγείται η Π.Κ.Μ. – Π.Ε. Σερρών αποκλειστικά για το σκοπό αυτό (άρθρο 8 της ΚΥΑ αριθ. 24001/11.6.2013 (ΦΕΚ 1449 Β'/14.6.2013)).

2.2. Ακολούθως εξεδόθη η υπ' αριθμ. 84545/1005/24.2.2015 (ΑΔΑΜ 15PROC002602404 της 27.2.2015) διακήρυξη "ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΟΥ ΑΝΟΙΚΤΟΥ ΔΙΕΘΝΗ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΘΕΣΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ ΜΑΘΗΤΩΝ ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑΣ ΚΑΙ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΧΩΡΙΚΗΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ Π.Ε. ΣΕΡΡΩΝ ΓΙΑ ΤΑ ΣΧΟΛΙΚΑ ΕΤΗ 2014-2015, 2015-2016, ΣΥΝΟΛΙΚΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ 1.122.896,81 ΕΥΡΩ, ΣΥΜΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΜΕΝΟΥ Φ.Π.Α. ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΟΣ ΠΡΟΑΙΡΕΣΗΣ ΕΩΣ 50% ΕΠΙ ΤΗΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΘΕΙΣΑΣ ΔΑΠΑΝΗΣ".

Σύμφωνα με τα διαλαμβανόμενα στο προοίμιο (σελ. 8) της διακήρυξης, η οποία αποτέλεσε και το μοναδικό τεύχος του εν λόγω διαγωνισμού, το δικαίωμα προαίρεσης (ποσού 278.541,05€ άνευ ΦΠΑ) "πρόκειται να ασκηθεί ως εξής: α) σε ποσοστό 20% του προϋπολογισμού κάθε τμήματος του διαγωνισμού για την τροποποίηση των υφιστάμενων δρομολογίων (μείωση ή αύξηση των χιλιομέτρων των δρομολογίων, μερική αλλαγή διαδρομής κτλ) β) για τυχόν παράταση της σύμβασης μέχρι την ολοκλήρωση του επόμενου διαγωνισμού και μέχρι τρεις (3) μήνες."

Η υποβολή προσφορών των ενδιαφερομένων οικονομικών φορέων ορίσθηκε διαμέσω της διαδικτυακής πύλης <http://www.promitheus.gov.gr> του Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ.), βάσει των διατάξεων του άρθρου 11 της ΚΥΑ Π1/2390/2013 "Τεχνικές λεπτομέρειες και διαδικασίες λειτουργίας του Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ.)" (ΦΕΚ Β' 2677/21.10.2013), του π.δ/τος 60/2007 και συμπληρωματικά του π.δ/τος 118/2007.

Περαιτέρω, σύμφωνα με τα διαλαμβανόμενα στο εξώφυλλο της διακήρυξης, ως ημερομηνία έναρξης της υποβολής προσφορών στο Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ. ορίσθηκε η 6.4.2015 (ημέρα Δευτέρα) και ώρα 15.00, ενώ ημερομηνία λήξης υποβολής προσφορών ορίσθηκε η 14.4.2015 (ημέρα Τρίτη) και ώρα 17.00, μετά την παρέλευση της οποίας δεν δινόταν η δυνατότητα υποβολής προσφορών στην ως άνω ηλεκτρονική πλατφόρμα.

2.3 Το ακριβές αντικείμενο της σύμβασης υπηρεσιών (κωδικός CPV: 60130000-8 "Υπηρεσίες Ειδικών Οδικών Μεταφορών Επιβατών") περιγράφεται αναλυτικά στο Παράρτημα Α "ΟΜΑΔΕΣ-ΤΜΗΜΑΤΑ

ΔΡΟΜΟΛΟΓΙΩΝ" της διακήρυξης, όπου και παρουσιάζονται λεπτομερώς τα συνολικά σαράντα επτά (47) επιμέρους δρομολόγια λεωφορείων και ταξί προς δημοπράτηση.

Συγκεκριμένα, στο εν λόγω Παράρτημα της διακήρυξης ορίζονται τα εξής στοιχεία φυσικού και οικονομικού αντικείμενου (ανά δρομολόγιο): η διαδρομή και οι απαιτούμενες μετακινήσεις, το πλήθος των εξυπηρετούμενων μαθητών, το εξυπηρετούμενο σχολείο, οι ημέρες εργασίας, ο προσφορότερος τύπος μεταφορικού μέσου (μεγάλο λεωφορείο ή μικρό λεωφορείο ή ταξί - Δ.Χ. επιβατικό: οι όροι νοούνται κατά την έννοια της παραγράφου 2Α του παραρτήματος της ΚΥΑ αριθ. 24001/11.6.2013) για την εκτέλεση του δρομολογίου, η χιλιομετρική απόσταση μονής διαδρομής, τα ποιοτικά χαρακτηριστικά της οδού μονής διαδρομής κατά την ως άνω ΚΥΑ, το εάν το ημερήσιο δρομολόγιο περιλαμβάνει μονή ή διπλή διαδρομή, το μέγιστο ημερήσιο κόστος διαδρομής σε € (με και χωρίς ΦΠΑ), ο προϋπολογισμός του δρομολογίου σε € (με και χωρίς δικαίωμα προαίρεσης, περιλαμβανομένου ΦΠΑ) και, τέλος, το ύψος σε € της εγγύησης συμμετοχής στο διαγωνισμό, το οποίο αντιστοιχούσε στο 2% του προϋπολογισμού του δρομολογίου χωρίς ΦΠΑ συμπεριλαμβανομένου του συνολικά αναλογούντος δικαιώματος προαίρεσης.

Περαιτέρω, τα δρομολόγια ταξινομούνται σε τρεις διακριτές ομάδες και συγκεκριμένα στις εξής: α) 1η ομάδα με τίτλο *"ΑΣΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΧΗ ΕΙΔΙΚΑ ΣΧΟΛΕΙΑ"*, η οποία περιελάμβανε τρία (3) δρομολόγια λεωφορείων, συνολικού προϋπολογισμού 196.584,21€ χωρίς ΦΠΑ, συμπεριλαμβανομένων δικαιωμάτων προαίρεσης, β) 2η ομάδα με τίτλο *"ΑΣΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΧΗ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΝΕΟΧΩΡΙΟΥ"*, η οποία περιελάμβανε δύο (2) δρομολόγια λεωφορείων, συνολικού προϋπολογισμού 27.940,78€ χωρίς ΦΠΑ, συμπεριλαμβανομένων δικαιωμάτων προαίρεσης και γ) 3η ομάδα με τίτλο *"ΜΑΘΗΤΙΚΑ ΔΡΟΜΟΛΟΓΙΑ ΕΙΔΙΚΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ - ΤΜΗΜΑΤΩΝ ΕΝΤΑΞΗΣ - ΔΕΥΤΕΡΩΝ ΕΠΙΣΤΡΟΦΩΝ ΜΕ ΤΑΞΙ"*, η οποία περιελάμβανε σαράντα δύο (42) δρομολόγια ταξί, συνολικού προϋπολογισμού 769.189,01€ χωρίς ΦΠΑ, συμπεριλαμβανομένων δικαιωμάτων προαίρεσης.

Σύμφωνα δε με τα διαλαμβανόμενα στο άρθρο 2 *"Τμήματα Διαγωνισμού"* της διακήρυξης, οι διαγωνιζόμενοι μπορούσαν να υποβάλλουν προσφορά *"τουλάχιστον για ένα δρομολόγιο ή ομάδα κατά περίπτωση"* και ειδικότερα: *"για περισσότερα του ενός ή για το σύνολο των δρομολογίων της 1ης ομάδας ή για το σύνολο των δρομολογίων της 2ης ομάδας ή για περισσότερα του ενός ή για το σύνολο των δρομολογίων της 3ης ομάδας του Παραρτήματος Α"*, *"η δε κατακύρωση μπορεί να γίνει και για περισσότερα του ενός δρομολόγια ή και για το σύνολο των δρομολογίων στον ίδιο μειοδότη."*

Επιπρόσθετα, κατά το ίδιο ως άνω άρθρο της διακήρυξης, *"ο κατά περίπτωση προσφορότερος τύπος των μεταφορικών μέσων για την εκτέλεση των κατά περίπτωση δρομολογίων, όπως αυτά προβλέπονται στην παρούσα διακήρυξη, σύμφωνα με τους τύπους των οχημάτων όπως αυτά κατηγοριοποιούνται στο παράρτημα της υπ' αριθ. 24001/11-6-2013 (ΦΕΚ 1449 Β'/14-6-2013) Κ.Υ.Α. και σύμφωνα με τον οποίο υπολογίζεται η μέγιστη αποζημίωση του οικείου δρομολογίου, δεν κωλύει την υποβολή προσφοράς και από κατόχους άλλων τύπων μεταφορικών μέσων, σύμφωνα με την ως άνω κατηγοριοποίηση, αρκεί τα μέσα αυτά να υπερκαλύπτουν τον αριθμό των μεταφερόμενων μαθητών, για τα συγκεκριμένα δρομολόγια, όπως αυτός προβλέπεται από τη διακήρυξη. Στην περίπτωση αυτή η οικονομική προσφορά, για κάθε συγκεκριμένο δρομολόγιο, δεν μπορεί να είναι ανώτερη από την αποζημίωση του εν λόγω δρομολογίου, όπως αυτή έχει καθοριστεί με τη διακήρυξη, με βάση τον προβλεπόμενο από τη διακήρυξη προσφορότερο τύπο μεταφορικού μέσου."*

Σύμφωνα δε με τα αναφερόμενα στο προοίμιο της διακήρυξης, η/οι σύμβαση / συμβάσεις που θα υπογραφούν θα έχουν χρονική διάρκεια από την υπογραφή της/τους έως 31.8.2016, με δυνατότητα τρίμηνης χρονικής παράτασης κατά το επόμενο σχολικό έτος.

2.4 Σύμφωνα με τα διαλαμβανόμενα στα άρθρα 7, 8 και 9 (αντίστοιχα: *"Ηλεκτρονική αποσφράγιση προσφορών"*, *"Διαδικασία ηλεκτρονικής αξιολόγησης προσφορών"*, *"Διαδικασία ανάδειξης μειοδότη – Κατακύρωση"*) της διακήρυξης, ο διαγωνισμός θα διεξαγόταν μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας του

Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ. σε τρία διακριτά μεταξύ τους στάδια, το πρώτο εκ των οποίων περιλαμβάνει ηλεκτρονική αποσφράγιση του υποφακέλου "Δικαιολογητικά Συμμετοχής – Τεχνική προσφορά", προκειμένου για τον έλεγχο των δικαιολογητικών συμμετοχής και απόδειξης της τεχνικής / επαγγελματικής ικανότητας των διαγωνιζομένων καθώς και τον έλεγχο πληρότητας και κανονικότητας της τεχνικής προσφοράς τους, το δεύτερο αφορά την ηλεκτρονική αποσφράγιση του υποφακέλου "Οικονομική Προσφορά" των προσφερόντων που προκρίθηκαν κατά το πρώτο στάδιο, προκειμένου για τον έλεγχο πληρότητας και την αξιολόγηση των οικονομικών προσφορών και την ανάδειξη του μειοδότη / των μειοδοτών ανά δρομολόγιο / ομάδα δρομολογίων, και το τρίτο περιλαμβάνει τον έλεγχο των δικαιολογητικών κατακύρωσης του/ων αναδόχου/ων και την πρόσκλησή τους για υπογραφή σύμβασης/συμβάσεων.

Κριτήριο ανάθεσης της σύμβασης ορίστηκε η χαμηλότερη τιμή και συγκεκριμένα σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο άρθρο 3 "Κριτήριο Κατακύρωσης" της διακήρυξης: "Κριτήριο για την τελική επιλογή του υποψηφίου αναδόχου ή των αναδόχων θα είναι αυτό της χαμηλότερης τιμής, για τη συνολική τιμή του κάθε τμήματος/δρομολογίου".

Πιο συγκεκριμένα, σύμφωνα με το άρθρο 6 της διακήρυξης, το οποίο αφορά την κατάρτιση και υποβολή προσφορών, ο ηλεκτρονικός φάκελος προσφοράς περιλαμβάνει: "(α) έναν (υπο)φάκελο με την ένδειξη «Δικαιολογητικά Συμμετοχής – Τεχνική προσφορά» και (β) έναν (υπο)φάκελο με την ένδειξη «Οικονομική Προσφορά»".

Περαιτέρω, στο ίδιο ως άνω άρθρο της διακήρυξης προβλεπόταν, επί ποινή αποκλεισμού¹, η υποβολή φακέλου "δικαιολογητικών τεχνικής προσφοράς", ο οποίος, μεταξύ άλλων, περιλαμβάνει και την υπεύθυνη δήλωση τεχνικής προσφοράς με το ακόλουθο περιεχόμενο: "I. Υπεύθυνη δήλωση, σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 8 του Ν. 1599/1986, όπως εκάστοτε ισχύει, στην οποία θα δηλώνονται τα εξής: i) Ότι η προσφορά συντάχθηκε σύμφωνα με τους όρους της παρούσας διακήρυξης, της οποίας έλαβαν γνώση. ii) Εάν έχει επιβληθεί η ποινή του αποκλεισμού από διαγωνισμούς, με αμετάκλητη απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης κατά τα άρθρα 18, 34 και 39 του Π.Δ. 118/2007. Εάν η ποινή του αποκλεισμού επιβλήθηκε για ορισμένο χρόνο, το στοιχείο τούτο λαμβάνεται υπόψη για την απόρριψη της προσφοράς μόνο για το χρονικό αυτό διάστημα. Iii) Οι τυχόν νομικοί περιορισμοί λειτουργίας της επιχείρησης. iv) Ο αριθμός κυκλοφορίας των Λεωφορείων ή των Δ.Χ. επιβατικών (ΤΑΞΙ κλπ) που θα χρησιμοποιηθούν για την εκτέλεση του κάθε δρομολογίου και ο αριθμός των θέσεων αυτών σύμφωνα με την άδεια κυκλοφορίας έκαστου. Η υπεύθυνη δήλωση υπογράφεται ψηφιακά από τον προσφέροντα και δεν απαιτείται θεώρηση γνησίου υπογραφής. II. [...]".

Ο ως άνω φάκελος "δικαιολογητικών τεχνικής προσφοράς" περιλαμβάνει επιπρόσθετα, επί ποινή αποκλεισμού, και τα κάτωθι στοιχεία: "II. Ευκρινές φωτοαντίγραφο της άδειας κυκλοφορίας των λεωφορείων, των Δ.Χ. επιβατικών (ΤΑΞΙ κλπ) που θα χρησιμοποιηθούν για την εκτέλεση κάθε δρομολογίου. III. Πρόσφατα φύλλα τεχνικού ελέγχου Κ.Τ.Ε.Ο. (σε ευκρινή φωτοαντίγραφα αν εκδίδονται από του φορείς της παρ. α του άρθρου 1 του Ν. 4250/2014, π.χ. Δημόσια ΚΤΕΟ), ή επικυρωμένα από δικηγόρο αντίγραφα ή φωτοαντίγραφα επικυρωμένων, αν εκδίδονται από άλλους φορείς ή Ιδιωτικά ΚΤΕΟ), από τα οποία να προκύπτει ότι τα διατιθέμενα λεωφορεία ή τα Δ.Χ. επιβατικά (ΤΑΞΙ κλπ) διασφαλίζουν την ασφαλή μεταφορά των μαθητών. IV. Επικυρωμένα από δικηγόρο αντίγραφα ή φωτοαντίγραφα επικυρωμένων ασφαλιστηρίων συμβολαίων. V. Ευκρινές φωτοαντίγραφο της Άδειας ή των αδειών οδήγησης. VI. Στην περίπτωση που το λεωφορείο ή το Δ.Χ. επιβατικό (ΤΑΞΙ κλπ) δεν είναι ιδιόκτητο, απαραίτητη προϋπόθεση αποτελεί η κατάσταση υπεύθυνης δήλωσης του ιδιοκτήτη του λεωφορείου, του Δ.Χ. επιβατικού (ΤΑΞΙ κλπ) θεωρημένη για το γνήσιο της υπογραφής, που να δηλώνει

---

¹ Η πλήρωση του εν λόγω όρου της διακήρυξης νοείται επί ποινή αποκλεισμού της προσφοράς δεδομένου ότι στο άρθρο 18 "Κρίσεις αποτελεσμάτων του διαγωνισμού" (σελ. 31, 32) της διακήρυξης συμπεριλαμβάνεται αναφορά περί των ενδεικτικών λόγων απόρριψης της προσφοράς, μεταξύ των οποίων ρητώς αναφέρεται και το να μην περιλαμβάνονται σε αυτήν τα προβλεπόμενα δικαιολογητικά.

ότι παραχωρεί το όχημα του στον υποψήφιο ανάδοχο, για τη μεταφορά μαθητών για όλη τη διάρκεια της σύμβασης και μέχρι την πλήρη εκτέλεση αυτής, καθώς και του σχετικού συμφωνητικού μίσθωσης, κατατεθειμένου στην αρμόδια Δ.Ο.Υ., το οποίο θα πρέπει να προσκομίσει όταν και εάν κληθεί να υποβάλλει τα δικαιολογητικά, εάν πρόκειται να γίνει σε αυτόν η κατακύρωση. VII. Απόσπασμα ποινικού μητρώου για τους οδηγούς των λεωφορείων ή των Δ.Χ. επιβατικών (ΤΑΞΙ κλπ), έκδοσης τουλάχιστον του τελευταίου τριμήνου, από το οποίο να προκύπτει ότι δεν έχουν καταδικαστεί με αμετάκλητη δικαστική απόφαση, για κάποιο από τα αδικήματα της παρ. 1 του άρθρου 43 του Π.Δ. 60/2007, δηλ. της συμμετοχής σε εγκληματική οργάνωση, της δωροδοκίας, της απάτης και της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες. Επίσης, επειδή ο διαγωνισμός αφορά την μεταφορά των μαθητών, να προκύπτει από το ποινικό τους μητρώο ότι δεν έχουν καταδικαστεί με αμετάκλητη δικαστική απόφαση, για κάποιο από τα αδικήματα της λαθρεμπορίας, της μεταφοράς λαθρομεταναστών, της παράβασης της νομοθεσίας «περί ναρκωτικών», της σωματεμπορίας, της μαστροπείας και της εκμετάλλευσης πορνών, της ανθρωποκτονίας από πρόθεση, της απόπειρας ανθρωποκτονίας από πρόθεση, της απάτης, της κλοπής, της πλαστογραφίας, της χρήσης πλαστών εγγράφων, της ληστείας, της αλητείας, του βιασμού, της αποπλάνησης ανηλίκων, της υπεξαίρεσης, της απαγωγής, της σύστασης συμμορίας και της μέθης κατά την οδήγηση. Σημειώνεται ότι σε περίπτωση που το απόσπασμα ποινικού μητρώου φέρει καταδικαστικές αποφάσεις, οι συμμετέχοντες θα πρέπει να επισυνάπτουν σε ηλεκτρονικό αρχείο σε μορφή pdf τις αναφερόμενες σε αυτό καταδικαστικές αποφάσεις.[...] IX. Ευκρινές φωτοαντίγραφο της Ειδικής Άδειας οδήγησης για τους οδηγούς των ΤΑΞΙ και των Δ.Χ. Επιβατικών (ΤΑΞΙ κλπ) εφόσον και για αυτά απαιτείται τέτοια άδεια και Ειδική Άδεια Μεταφορέα."

Η δε οικονομική προσφορά υποβάλλεται "ηλεκτρονικά επί ποινή απορρίψεως στον (υπό)φάκελο «Οικονομική Προσφορά». Η οικονομική προσφορά, συντάσσεται συμπληρώνοντας την αντίστοιχη ειδική ηλεκτρονική φόρμα του συστήματος. Στη συνέχεια, το σύστημα παράγει σχετικό ηλεκτρονικό αρχείο, σε μορφή pdf, το οποίο υπογράφεται ψηφιακά και υποβάλλεται από τον προσφέροντα. Τα στοιχεία που περιλαμβάνονται στην ειδική ηλεκτρονική φόρμα του συστήματος και του παραγόμενου ψηφιακά υπογεγραμμένου ηλεκτρονικού αρχείου πρέπει να ταυτίζονται. Σε αντίθετη περίπτωση, το σύστημα παράγει σχετικό μήνυμα και ο προσφέρων καλείται να παράγει εκ νέου το ηλεκτρονικό αρχείο pdf. Κατά την υποβολή της ειδικής ηλεκτρονικής φόρμας της οικονομικής προσφοράς στο ΕΣΗΔΗΣ, οι συμμετέχοντες καλούνται να συμπληρώσουν μόνο την τιμή μονάδος (χωρίς Φ.Π.Α.). Οι υπόλοιπες πληροφορίες (π.χ. ποσότητα, συνολική αξία, Φ.Π.Α.) προκύπτουν αυτομάτως από το σύστημα και εμφανίζονται στην εκτύπωση. Η προαναφερόμενη τιμή μονάδος που καλούνται να συμπληρώσουν οι συμμετέχοντες στην ειδική ηλεκτρονική φόρμα της οικονομικής προσφοράς του συστήματος, θα είναι η τιμή που θα προκύψει μετά την αφαίρεση του ποσοστού έκπτωσης που θα προσφέρουν από την Τιμή Αναφοράς που τίθεται στην παρούσα Διακήρυξη (ενδεικτικός προϋπολογισμός στον Πίνακα Δρομολογίων στην στήλη με περιγραφή «Μέγιστο Κόστος Ημερησίων προ ΦΠΑ/Μέγιστο Ημερήσιο Κόστος προ ΦΠΑ») για κάθε δρομολόγιο που προκηρύσσεται (και στα Υποδείγματα της Οικονομικής Προσφοράς Παράρτημα Δ στην στήλη με περιγραφή «Ημερήσιο Κόστος Δρομολογίου Βάσει προϋπολογισμού»). Για λόγους σύγκρισης των προσφορών από το σύστημα, η αναγραφή της τιμής σε ΕΥΡΩ στην ειδική ηλεκτρονική φόρμα της οικονομικής προσφοράς του συστήματος θα γίνεται με δύο δεκαδικά ψηφία, προς τα άνω εάν το τρίτο δεκαδικό ψηφίο είναι ίσο ή μεγαλύτερο του πέντε και προς τα κάτω εάν είναι μικρότερο του πέντε. Πέραν της ειδικής ηλεκτρονικής φόρμας της οικονομικής προσφοράς, αυτή (Οικονομική προσφορά) πρέπει να συνταχθεί επί ποινή αποκλεισμού και κατά το Υπόδειγμα του Παραρτήματος Δ. Επειδή αυτή δεν αποτυπώνεται στο σύνολό της στις ειδικές ηλεκτρονικές φόρμες του συστήματος, ο προσφέρων επισυνάπτει ψηφιακά υπογεγραμμένο τα σχετικό ηλεκτρονικό αρχείο της, κατά το υπόδειγμα, Οικονομικής Προσφοράς, σε μορφή pdf. Για την προσφερόμενη τιμή ισχύουν τα όσα αναλυτικά περιγράφονται στο ΑΡΘΡΟ 13."

Στο δε άρθρο 13 "Προσφερόμενη τιμή" της διακήρυξης, προβλέπονταν σχετικά ότι: "Η οικονομική προσφορά (πέραν της ειδικής ηλεκτρονικής φόρμας) συντάσσεται σύμφωνα με τα υποδείγματα του Παραρτήματος Δ και υποβάλλεται και αυτή ηλεκτρονικά σε μορφή αρχείου .pdf, αφού πρώτα υπογραφεί

ψηφιακά από τον έχοντα δικαίωμα για αυτό. Στην τιμή περιλαμβάνονται οι τυχόν υπέρ τρίτων κρατήσεις, τα έξοδα μεταφοράς, η δαπάνη του συνοδού, όπου επιβάλλεται η παρουσία του από την διακήρυξη, ως και κάθε άλλη επιβάρυνση, εκτός από το Φ.Π.Α. 13%. Η προσφερόμενη τιμή, κατά δρομολόγιο, για το διαγωνισμό μεταφοράς μαθητών Α'/Θμιας και Β'/Θμιας Εκπ/σης, από τον τόπο κατοικίας τους στα σχολεία που φοιτούν και αντίστροφα, είναι το συνολικό κόστος του δρομολογίου, εφαρμοζόμενης της αντίστοιχης έκπτωσης σε ακέραιες τιμές μονάδος, που προσφέρει ο διαγωνιζόμενος στην προϋπολογισθείσα τιμή έτσι όπως έχει τεθεί από την Περιφέρεια και η οποία είναι μικρότερη ή ίση από αυτή που προκύπτει σύμφωνα με το παράρτημα της Κ.Υ.Α.24001/11-6-2013 (ΦΕΚ Β714-6-2013) «Μεταφορά μαθητών δημόσιων σχολείων από τις Περιφέρειες». Η τελική προσφερόμενη τιμή ανά δρομολόγιο θα πρέπει να δίνεται σε ΕΥΡΩ, μετά την εφαρμογή της έκπτωσης σε ακέραιες τιμές μονάδος στην αξία έκαστου δρομολογίου, που θα είναι η προσφερόμενη τιμή ανά δρομολόγιο. Ο πολλαπλασιασμός της προσφερόμενης τιμής ανά δρομολόγιο επί της ημέρες λειτουργίας του δρομολογίου αποτελεί την συνολική προσφορά για το δρομολόγιο. Η οικονομική προσφορά πρέπει να υποβληθεί σε ακέραιο ποσοστό έκπτωσης επί τοις εκατό (%). Παράλληλα, συμπληρώνεται και σε € (με δύο δεκαδικά ψηφία), όπως φαίνεται στο Παράρτημα Δ- Υπόδειγμα Οικονομικής Προσφοράς (βλ. αντίστοιχα στήλη με περιγραφή «Προσφορά» και την υποστήλη αυτής με περιγραφή «Ποσοστό έκπτωσης» για το ποσοστό έκπτωσης %, την υποστήλη με περιγραφή «Ημερήσιο Κόστος δρομολογίου» για την προσφερόμενη τιμή του δρομολογίου σε ΕΥΡΩ και στη στήλη «Κόστος δρομολογίου στο σύνολο της διάρκειας της σύμβασης» για την προσφερόμενη τιμή σε ΕΥΡΩ). Επισημαίνεται ότι η τιμή που θα συμπληρωθεί στην υποστήλη με περιγραφή «Ημερήσιο Κόστος δρομολογίου» του εντύπου της Οικονομικής Προσφοράς κατά το υπόδειγμα, είναι η τιμή μονάδος που θα συμπληρωθεί στην ειδική ηλεκτρονική φόρμα της Οικονομικής Προσφοράς στην πλατφόρμα του ΕΣΗΔΗΣ.[...] Ανάδοχος/οι θα αναδειχτεί/ούν εκείνος/οι που θα προσφέρει/ουν το υψηλότερο ποσοστό έκπτωσης και κατά συνέπεια την χαμηλότερη τιμή ανά δρομολόγιο. Οι τελικές τιμές μειοδοσίας είναι δεσμευτικές για τον ανάδοχο, από την υπογραφή της σύμβασης μέχρι τη λήξη της, καθώς και για ενδεχόμενες παρατάσεις της."

Παράλληλα, στο άρθρο 10 της διακήρυξης περί εγγυήσεων, ορίζεται ότι εκδίδεται εγγύηση συμμετοχής στο διαγωνισμό, κατ' άρθρο 157 παρ. 1(α) Ν.4281/2014, ποσού που αντιστοιχεί σε ποσοστό δύο τοις εκατό (2%) επί της προϋπολογισθείσας δαπάνης συμπεριλαμβανομένων δικαιωμάτων προαίρεσης χωρίς ΦΠΑ των τμημάτων για το οποία ο ενδιαφερόμενος υποβάλει προσφορά, ενώ ο ανάδοχος ή οι ανάδοχοι στους οποίους θα γίνει η κατακύρωση της υπηρεσίας υποχρεούνται να καταθέσουν προ ή κατά την υπογραφή της σύμβασης εγγύηση καλής εκτέλεσης για ποσό ίσο με το πέντε τοις εκατό (5%) της συνολικής συμβατικής αξίας χωρίς ΦΠΑ.

2.5 Ημερομηνία και ώρα αποσφράγισης των ηλεκτρονικών προσφορών μέσω της εφαρμογής του διαγωνισμού στο Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ. ορίσθηκε η 21.4.2015 και ώρα 09.00.

2.6 Περίληψη των ουσιαστών όρων και στοιχείων της διακήρυξης του διαγωνισμού, συντεταγμένη σύμφωνα με το ισχύον τυποποιημένο έντυπο "Προκήρυξη σύμβασης", απεστάλη ηλεκτρονικά (24.02.2015) μέσω της πύλης sipar προς δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕΕΕ), ενώ άρχισε να διατίθεται στη βάση δεδομένων TED (Καθημερινό Ηλεκτρονικό Δελτίο Υποβολής Προσφορών) στις 27.2.2015 (φύλλο αριθμ. 2015/S 041-070293).

Παράλληλα, η υπ' αριθμ. 84545/1005/24.2.2015 περίληψη διακήρυξης δημοσιεύθηκε στο Τεύχος Διακηρύξεων Δημοσίων Συμβάσεων της Εφημερίδας της Κυβέρνησης (ΦΕΚ 79/27.02.2015), στις οικονομικές εφημερίδες "Χρηματιστήριο", "Εφημερίς Δημοπρασιών – Πλειστηριασμών" και στις τοπικές εφημερίδες "Σερραϊκόν Θάρρος", "Η Φωνή της Βισαλτίας" και "Παρατηρητής" την 27.2.2015, καθώς επίσης, την ίδια ημερομηνία, αναρτήθηκε στον πίνακα ανακοινώσεων της Π.Ε Σερρών, στην έδρα αυτής, στις Σέρρες, και απεστάλη στις Διευθύνσεις Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Σερρών. Η ταυτάριθμη διακήρυξη του διαγωνισμού αναρτήθηκε, επίσης, στις 27.02.2015 στην ηλεκτρονική ιστοσελίδα της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας Π.Ε. Σερρών και στην εφαρμογή του διαγωνισμού

(υπ' αριθμ. 6126) στο Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ., καθώς, επίσης, καταχωρήθηκε στο Κεντρικό Ηλεκτρονικό Μητρώο Δημοσίων Συμβάσεων (ΚΗΜΔΗΣ) με κωδικό ΑΔΑΜ: 15PROC002602404/27.2.2015 και απεστάλη την ίδια ημερομηνία στο Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο Σερρών και στην Κεντρική Ένωση Επιμελητηρίων Ελλάδας.

2.7 Κατά την περίοδο προετοιμασίας προσφορών, όπως βεβαιώνεται από την αναθέτουσα αρχή με το υπ' α.π. 2735/17.6.2015 έγγραφό της, δεν υπεβλήθη καμία ένσταση επί των όρων της διακήρυξης.

Παράλληλα, κατά την προαναφερόμενη περίοδο υποβολής ηλεκτρονικών προσφορών, η αναθέτουσα αρχή με τα υπ' α.π. 161093/1895/6.4.2015 και 165317/1965/8.4.2015 έγγραφα της, αναρτηθέντα στην εφαρμογή του διαγωνισμού στο Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ., παρείχε, κατόπιν έγγραφων ερωτημάτων δύο ενδιαφερομένων οικονομικών φορέων, διευκρινίσεις επί όρων της διακήρυξης του διαγωνισμού, μεταξύ των οποίων αναφέρονται και τα εξής (βλ. παρ. 11 του δεύτερου εκ των ως άνω εγγράφων): *"11) Στην περίπτωση που το λεωφορείο ή το Δ.Χ. επιβατικό (ΤΑΞΙ κλπ) δεν είναι ιδιόκτητο, απαραίτητη προϋπόθεση αποτελεί η κατάθεση υπεύθυνης δήλωσης του ιδιοκτήτη του λεωφορείου ή του Δ.Χ. επιβατικού (ΤΑΞΙ κλπ) θεωρημένη για το γνήσιο της υπογραφής, που να δηλώνει ότι παραχωρεί το όχημα του στον υποψήφιο ανάδοχο, για τη μεταφορά μαθητών για όλη τη διάρκεια της σύμβασης και μέχρι την πλήρη εκτέλεση αυτής, καθώς και του σχετικού συμφωνητικού μίσθωσης, κατατεθειμένου στην αρμόδια Δ.Ο.Υ., το οποίο θα πρέπει να προσκομίσει όταν και εάν κληθεί να υποβάλλει τα δικαιολογητικά, εάν πρόκειται να γίνει σε αυτόν η κατακύρωση. Τα ανωτέρω ισχύουν και στην περίπτωση που κάποιος οδηγός ταξί υποβάλει προσφορά ως Οικονομικός φορέας-Υποψήφιος Ανάδοχος και το όχημα που διαθέτει δεν είναι ιδιόκτητο. Κατά τα λοιπά οι οδηγοί των ταξί, που δεν είναι ιδιοκτήτες και δεν υποβάλλουν προσφορά ως Οικονομικοί φορείς-Υποψήφιοι Ανάδοχοι, δεν υποβάλλουν κάποια υπεύθυνη δήλωση."*

Κατά την προαναφερόμενη ημερομηνία και ώρα αποσφράγισης των ηλεκτρονικών προσφορών του διαγωνισμού, η επιτροπή διαγωνισμού (Επιτροπή Προμηθειών Τακτικού Διαγωνισμού, συσταθείσα με την υπ' α.π. 2045/25.11.2014 απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής Π.Κ.Μ.) διαπίστωσε, όπως προκύπτει από το από 12.5.2015 Πρακτικό της περί του πρώτου σταδίου του διαγωνισμού, ότι μέχρι την καταληκτική ημερομηνία και ώρα για την υποβολή προσφορών κατατέθηκαν συνολικά δεκαεπτά (17) προσφορές από ισάριθμους οικονομικούς φορείς, οι οποίες αφορούσαν σε συνολικά είκοσι έξι (26) επιμέρους δρομολόγια ταξί και λεωφορείων και των τριών ομάδων δρομολογίων της διακήρυξης, εκ των οποίων προτάθηκαν: ως μη αποδεκτές οι προσφορές για έξι (6) δρομολόγια ταξί και ως αποδεκτές οι προσφορές για είκοσι (20) δρομολόγια λεωφορείων και ταξί. Πιο συγκεκριμένα, μετά την ηλεκτρονική αποσφράγιση των υποφακέλων *"Δικαιολογητικά Συμμετοχής – Τεχνική προσφορά"* των συμμετεχόντων κατά το πρώτο στάδιο του διαγωνισμού οικονομικών φορέων, η επιτροπή διαγωνισμού εισηγήθηκε, δια του ως άνω πρακτικού της, την απόρριψη των προσφορών που αφορούσαν τα κάτωθι έξι (6) δρομολόγια ταξί της 3ης ομάδας, για την ανάθεση των οποίων προτάθηκε η προσφυγή στη διαδικασία διαπραγμάτευσης με δημοσίευση προκήρυξης κατ' άρθρο 24 παρ. 1(α) π.δ/τος 60/2007 κατόπιν της έκδοσης της σχετικής σύμφωνης γνώμης της Αρχής:

α/α	Προσφέρων	Δρομολόγιο (διαδρομή)	Συνοπτική αιτιολόγηση απορριπτικής κρίσης
1	ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ του Πολυχρόνη	3η ομάδα-4 (ΙΙΣΩΜΑ ΚΙΛΚΙΣ - ΛΙΒΑΔΟΧΩΡΙ - ΣΕΡΡΕΣ) 3η ομάδα-17 (ΧΕΙΜΑΡΡΟΣ - ΣΤΡΥΜΟΝΙΚΟ)	Μη πληρότητα του φακέλου τεχνικής προσφοράς και μη συμφωνία του περιεχομένου του ως προς τις απαιτήσεις της διακήρυξης
2	ΜΠΕΛΤΣΙΟΣ ΧΡΗΣΤΟΣ του Ρίζου	3η ομάδα-8 (ΓΟΝΙΜΟ - ΛΙΘΟΤΟΠΟΣ - ΣΕΡΡΕΣ)	Μη πληρότητα του περιεχομένου του φακέλου τεχνικής προσφοράς
3	ΤΣΑΚΑΛΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ του Ιωάννη	3η ομάδα-16 (ΛΙΜΝΟΧΩΡΙ - ΚΟΙΜΗΣΗ) 3η ομάδα-37 (ΛΙΜΝΟΧΩΡΙ - ΗΡΑΚΛΕΙΑ)	Μη συμφωνία προσκομισθέντος δικαιολογητικού συμμετοχής ως προς τις απαιτήσεις της διακήρυξης καθώς και μη πληρότητα και μη συμφωνία του περιεχομένου του φακέλου τεχνικής προσφοράς ως προς τις απαιτήσεις της διακήρυξης
4	ΚΟΥΤΚΟΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ του Φωτίου	3η ομάδα-32 (ΝΕΑ ΖΙΧΝΗ - ΑΓΡΙΑΝΗ (ΜΟΝΟ ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ 12:25 2φ/εβδ.)	Μη συμφωνία ορισμένων προσκομισθέντων δικαιολογητικών της τεχνικής προσφοράς με τις απαιτήσεις της διακήρυξης

Περαιτέρω, σύμφωνα με το ως άνω Πρακτικό της, η επιτροπή διαγωνισμού πρότεινε ως αποδεκτές τις προσφορές για τα κάτωθι είκοσι (20) δρομολόγια ταξί και λεωφορείων:

α/α	ΔΡΟΜΟΛΟΓΙΑ	ΔΙΑΔΡΟΜΗ	Προσφέρων
1	1η ομάδα-1	Σέρρες Ειδικό Δημ. Σχολείο (σύν. 19,6 Χλμ)	ΚΟΙΝΟ ΤΑΜΕΙΟ ΕΙΣΠΡΑΞΕΩΝ ΛΕΩΦΟΡΕΙΩΝ ΑΣΤΙΚΩΝ ΓΡΑΜΜΩΝ ΣΕΡΡΩΝ ΑΝΩΝΥΜΗ ΜΕΤΑΦΟΡΙΚΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ – ΑΣΤΙΚΟ ΚΤΕΛ ΣΕΡΡΩΝ Α.Ε.
2	1η ομάδα-2	Σέρρες ΕΕΕΕΚ (σύν. 11 Χλμ)	ΚΟΙΝΟ ΤΑΜΕΙΟ ΕΙΣΠΡΑΞΕΩΝ ΛΕΩΦΟΡΕΙΩΝ ΑΣΤΙΚΩΝ ΓΡΑΜΜΩΝ ΣΕΡΡΩΝ ΑΝΩΝΥΜΗ ΜΕΤΑΦΟΡΙΚΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ – ΑΣΤΙΚΟ ΚΤΕΛ ΣΕΡΡΩΝ Α.Ε.
3	1η ομάδα-3	Σέρρες Ειδικό ΕΠΑΛ-ΤΕΕ (σύν. 16,1 Χλμ)	ΚΟΙΝΟ ΤΑΜΕΙΟ ΕΙΣΠΡΑΞΕΩΝ ΛΕΩΦΟΡΕΙΩΝ ΑΣΤΙΚΩΝ ΓΡΑΜΜΩΝ ΣΕΡΡΩΝ ΑΝΩΝΥΜΗ ΜΕΤΑΦΟΡΙΚΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ – ΑΣΤΙΚΟ ΚΤΕΛ ΣΕΡΡΩΝ Α.Ε.
4	2η ομάδα-1	ΜΟΝΟΒΡΥΣΗ - ΝΕΟΧΩΡΙ	ΚΟΙΝΟ ΤΑΜΕΙΟ ΕΙΣΠΡΑΞΕΩΝ ΛΕΩΦΟΡΕΙΩΝ ΑΣΤΙΚΩΝ ΓΡΑΜΜΩΝ ΣΕΡΡΩΝ ΑΝΩΝΥΜΗ ΜΕΤΑΦΟΡΙΚΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ – ΑΣΤΙΚΟ ΚΤΕΛ ΣΕΡΡΩΝ Α.Ε.
5	2η ομάδα-2	ΜΟΝΟΒΡΥΣΗ - ΝΕΟΧΩΡΙ (ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ 14:00 2φ/εβδ)	ΚΟΙΝΟ ΤΑΜΕΙΟ ΕΙΣΠΡΑΞΕΩΝ ΛΕΩΦΟΡΕΙΩΝ ΑΣΤΙΚΩΝ ΓΡΑΜΜΩΝ ΣΕΡΡΩΝ ΑΝΩΝΥΜΗ ΜΕΤΑΦΟΡΙΚΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ – ΑΣΤΙΚΟ ΚΤΕΛ ΣΕΡΡΩΝ Α.Ε.
6	3η ομάδα-2	ΑΝΩ ΠΟΡΟΪΑ - ΚΕΡΚΙΝΗ - ΛΙΒΑΔΙΑ - ΑΚΡΙΤΟΧΩΡΙ - ΣΕΡΡΕΣ	ΚΩΤΟΥΛΑΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ του Αναστασίου
7	3η ομάδα-3	ΑΓΚΙΣΤΡΟ - ΠΡΟΜΑΧΩΝΑΣ - ΣΧΙΣΤΟΛΙΘΟΣ - ΣΕΡΡΕΣ	ΚΥΡΙΑΚΙΔΗΣ ΑΝΔΡΕΑΣ του Ιωάννη
8	3η ομάδα-5	ΔΑΦΝΗ - ΣΙΤΟΧΩΡΙ - ΖΕΡΒΟΧΩΡΙ - ΣΕΡΡΕΣ	ΓΕΩΡΓΑΚΟΣ ΑΝΤΩΝΙΟΣ του Παναγιώτη ΛΑΖΑΡΙΔΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥΛΑ του Αναστασίου
9	3η ομάδα-6	ΚΟΡΜΙΣΤΑ - ΘΟΛΟΣ - ΤΕΕ ΕΙΔΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ - 18ο ΔΗΜ. ΣΧΟΛΕΙΟ ΣΕΡΡΕΣ	ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ του Προδρόμου
10	3η ομάδα-7	ΠΑΛΑΙΟΚΩΜΗ - ΔΡΑΒΙΣΚΟΣ - ΔΗΜΗΤΡΑ - ΣΕΡΡΕΣ	ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ του Προδρόμου
11	3η ομάδα-9	ΛΙΜΝΟΧΩΡΙ - ΧΡΥΣΟΧΩΡΑΦΑ - ΣΕΡΡΕΣ	ΚΟΠΡΕΝΑΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ του Πασχάλη
12	3η ομάδα-10	ΚΟΥΒΟΥΚΛΙΟ - ΑΓΙΑ ΕΛΕΝΗ - ΣΕΡΡΕΣ	ΜΠΑΚΑΛΟΥΔΗΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ του Πολυχρόνη
13	3η ομάδα-11	ΣΙΔΗΡΟΚΑΣΤΡΟ - ΣΕΡΡΕΣ	ΜΠΕΛΤΣΙΟΣ ΡΙΖΟΣ του Χρήστου
14	3η ομάδα-18	ΦΛΑΜΠΟΥΡΟ - ΤΕΡΠΝΗ	ΓΚΕΛΑΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ του Ευαγγέλου
15	3η ομάδα-19	ΑΓΙΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ - ΤΕΡΠΝΗ	ΤΣΙΓΚΡΙΤΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ του Αποστόλου
16	3η ομάδα-22	ΒΑΛΤΟΤΟΠΙ - ΣΚΟΥΤΑΡΙ - ΣΕΡΡΕΣ	ΓΕΩΡΓΑΚΟΣ ΑΝΤΩΝΙΟΣ του Παναγιώτη
17	3η ομάδα-23	ΑΜΜΟΥΔΙΑ - ΗΡΑΚΛΕΙΑ	ΑΛΗΠΑΣΑΛΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ του Δημητρίου
18	3η ομάδα-27	ΛΙΘΟΤΟΠΟΣ - ΧΡΥΣΟΧΩΡΑΦΑ - ΗΡΑΚΛΕΙΑ	ΑΛΗΠΑΣΑΛΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ του Δημητρίου
19	3η ομάδα-28	ΡΟΔΟΛΙΒΟΣ- ΔΟΜΙΡΟΣ (ΜΟΝΟ ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ στις 16:00)	ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ του Προδρόμου
20	3η ομάδα-42	ΑΝΑΤΟΛΗ - ΚΑΤΩ ΠΟΡΟΪΑ - ΚΕΡΚΙΝΗ	ΚΩΤΟΥΛΑΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ του Αναστασίου

Τέλος, σύμφωνα με το ως άνω πρακτικό της, η επιτροπή διαγωνισμού διαπίστωσε ότι για τα επίμαχα είκοσιένα (21) δρομολόγια ταξί της 3ης ομάδας δρομολογίων, τα οποία αφορά το εξεταζόμενο αίτημα της αναθέτουσας αρχής (βλ. ως άνω πίνακα στη σελ. 2 της παρούσας), δεν κατατέθηκε καμία προσφορά και πρότεινε την ανάθεση της/των σύμβασης / συμβάσεων εκτέλεσής τους με την προσφυγή στη διαδικασία διαπραγμάτευσης χωρίς δημοσίευση προκήρυξης κατ' άρθρο 25 παρ. 1(α) π.δ/τος 60/2007 υπό την προϋπόθεση της έκδοσης της σχετικής σύμφωνης γνώμης της Αρχής.

Τα προτεινόμενα με το από 12.5.2015 Πρακτικό της επιτροπής διαγωνισμού αποτελέσματα του πρώτου σταδίου του διαγωνισμού εγκρίθηκαν εν συνόλω διά της υπ' αριθμ. 971/19/26.5.2015 (ΑΔΑ: ΩΦ297ΛΛ-

Ψ04) σχετικής Απόφασης της Οικονομικής Επιτροπής Π.Κ.Μ., η οποία γνωστοποιήθηκε στους προσφέροντες μέσω της εφαρμογής του διαγωνισμού στο Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ. με το με α.π. 253189/3005/4.6.2015 έγγραφο της Διεύθυνσης Διοικητικού – Οικονομικού Π.Ε. Σερρών, βάσει της οποίας εγκρίθηκε η προσφυγή της αναθέτουσας αρχής στη διαδικασία διαπραγμάτευσης χωρίς δημοσίευση προκήρυξης, σύμφωνα με το άρθρο 25 παρ. 1(α) π.δ/τος 60/2007, προκειμένου για τη σύναψη σύμβασης / συμβάσεων εκτέλεσης των εικοσιένα (21) δρομολογίων ταξί της 3ης ομάδας για τα οποία δεν υπεβλήθη προσφορά κατά τον προηγηθέντα διαγωνισμό, υπό την προϋπόθεση της προηγούμενης έκδοσης της σύμφωνης γνώμης της Αρχής.

Σημειώνεται ότι, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο με το με α.π. 2762/18.6.2015 έγγραφο της αναθέτουσας αρχής, έως και την ολοκλήρωση σύνταξης της παρούσας εισήγησης, ο διαγωνισμός βρίσκεται στο στάδιο εκδίκασης των από 10.6.2015 και 13.6.2015 υποβληθέντων προδικαστικών προσφυγών του Ν.3886/2010 από τους απορριφθέντες κατά το πρώτο στάδιο του διαγωνισμού οικονομικούς φορείς "Μπέλτσιο Χρήστο του Ρίζου" και "Ξενοπούλο Ιωάννη του Πολυχρόνη", οι οποίοι είχαν υποβάλλει προσφορές αντίστοιχα ο μεν πρώτος για το δρομολόγιο ταξί υπ' αριθμ. 8 της 3ης ομάδας, ο δε δεύτερος για τα δρομολόγια ταξί υπ' αριθμ. 4 και 17 της 3ης ομάδας. Οι δε σχετικές προσφορές των ως άνω οικονομικών φορέων είχαν κριθεί ως μη αποδεκτές κατά το πρώτο στάδιο του διαγωνισμού: του μεν πρώτου λόγω μη πληρότητας και μη συμφωνίας του υποβληθέντος φακέλου τεχνικής προσφοράς με βάση τις σχετικές απαιτήσεις της διακήρυξης (συγκεκριμένα λόγω μη υποβολής της απαιτούμενης υπεύθυνης δήλωσης τεχνικής προσφοράς), του δε δεύτερου λόγω μη πληρότητας και μη συμφωνίας του υποβληθέντος φακέλου τεχνικής προσφοράς με βάση τις σχετικές απαιτήσεις της διακήρυξης (συγκεκριμένα λόγω μη υποβολής απαιτούμενων στοιχείων του φακέλου δικαιολογητικών τεχνικής προσφοράς, και ειδικότερα: της άδειας κυκλοφορίας του ενός εκ των δύο επικαλούμενων οχημάτων εκτέλεσης των προσφερόμενων δρομολογίων, της σχετικής ειδικής άδειας οδήγησης του ενός οδηγού, του αντιγράφου ποινικού μητρώου του εν λόγω οδηγού και της υπεύθυνης δήλωσης του συνιδιοκτήτη των δύο επικαλούμενων οχημάτων).

2.8 Επισημαίνεται ότι ήδη κατά την περίοδο Νοεμβρίου 2014, ήτοι προ της έναρξης (24.2.2015) της διαδικασίας του εξεταζόμενου ανοικτού επαναληπτικού διαγωνισμού, βάσει των διατάξεων του άρθρου 49 του Ν.4274/2014 (ΦΕΚ Α' 147/14.7.2014) και του άρθρου 17 του Ν. 4286/2014 (ΦΕΚ Α' 194/19.9.2014), η αναθέτουσα αρχή, με τις υπ' α.π. 1896/43/4.11.2014 (ΑΔΑ: 7ΥΦΕ7ΛΛ-ΔΘΟ) και 456451/5512/17.11.2014 (ΑΔΑ: ΩΧΜΓ7ΛΛ-ΝΨΒ) Αποφάσεις Οικονομικής Επιτροπής Π.Κ.Μ. και Αντιπεριφερειάρχη Σερρών αντίστοιχα, είχε αναθέσει μέχρι 28.2.2015 συμβάσεις εκτέλεσης των ένδεκα (11) εκ των επίμαχων εικοσιένα (21) άγονων δρομολογίων ταξί της 3ης ομάδας του διαγωνισμού (και συγκεκριμένα: α) των δρομολογίων υπ' αριθμ. 1, 12, 13, 20, 24, 31, 36, κατόπιν διαδικασίας διαπραγμάτευσης, καθώς και των δρομολογίων υπ' αριθμ. 21 και 40, τα οποία έχουν συγχωνευθεί με τα υπ' αριθμ. 42 και 13 αντίστοιχα, β) του δρομολογίου υπ' αριθμ. 33, κατόπιν πρόχειρου διαγωνισμού, συγχωνευμένου με το υπ' αριθμ. 34 δρομολόγιο), ενώ, όπως βεβαιώθηκε με το υπ' α.π. 2735/17.6.2015 έγγραφό της, δεν έχουν ανατεθεί και δεν εκτελούνται τα υπόλοιπα δέκα (10) εκ των άγονων δρομολογίων του διαγωνισμού και συγκεκριμένα τα δρομολόγια υπ' αριθμ. 14, 15, 25, 26, 29, 30, 35, 38, 39 και 41 της 3ης ομάδας.

Η ισχύς των ως άνω εκτελούμενων συμβάσεων των ένδεκα (11) δρομολογίων ταξί της 3ης ομάδας δρομολογίων του διαγωνισμού έχει παραταθεί αυτοδικαίως μέχρι τη λήξη του σχολικού έτους 2014-2015, ήτοι τυπικά έως 31.8.2015, δυνάμει της διάταξης της παρ. 1 του άρθρου 29 του Ν.4320/2015 (ΦΕΚ Α' 29).

2.9 Κατόπιν των ανωτέρω, η Διεύθυνση Διοικητικού – Οικονομικού / Τμήμα Προμηθειών της Π.Ε. Καβάλας της Π.Κ.Μ., με το υπ' αριθ. πρωτ. 256867/3066/8.6.2015 (α.π. εισερχ. Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. 2597/10.6.2015) έγγραφο αίτημά της, όπως επαναλήφθηκε επί το ορθόν και συμπληρώθηκε κατά τα ως άνω, αιτείται την παροχή της σύμφωνης γνώμης της Αρχής κατ' άρθρο αρθ. 2 παρ. 2 περ. γ'(δδ) του ν.

4013/2011 ως ισχύει για την προσφυγή της στη διαδικασία διαπραγμάτευσης χωρίς δημοσίευση προκήρυξης κατ' άρθρ. 25 παρ. 1 περ. (α) π.δ/τος 60/2007 προκειμένου για την ανάθεση σύμβασης / συμβάσεων υπηρεσιών μεταφοράς μαθητών Πρωτοβάθμιας & Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης της Π.Ε. Σερρών σχετικών με την εκτέλεση των εικοσιένα (21) δρομολογίων του πίνακα της σελ. 2 της παρούσας, συνολικής εκτιμώμενης αξίας 174.564,50€ (ποσό άνευ ΦΠΑ, συμπεριλαμβανομένων των αναλογούντων δικαιωμάτων προαίρεσης και παράτασης), για τα οποία δεν υπεβλήθη προσφορά κατά την προηγηθέντα ανοικτό διεθνή ηλεκτρονικό διαγωνισμό.

II. Νομικό πλαίσιο

3. Στο άρθρο 2 παράγραφος 2 περίπτωση γ' υποπερ. δδ του Ν.4013/2011 (ΦΕΚ Α' 204), όπως ισχύει (μετά την τροποποίηση της σχετικής προθεσμίας), ορίζεται ότι: «*Η Αρχή έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες: ... δδ) Οι αποφάσεις των αναθετουσών Αρχών που αφορούν προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης για την ανάθεση των δημόσιων συμβάσεων, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 25 παρ. 3 του π.δ. 59/2007 και των άρθρων 24 και 25 του π.δ. 60/2007, εξαιρουμένων των περιπτώσεων ανωτέρας βίας, εκδίδονται μετά από σύμφωνη γνώμη της Αρχής, εφόσον οι συμβάσεις αυτές εμπίπτουν, λόγω της εκτιμώμενης αξίας τους, στο πεδίο εφαρμογής των ανωτέρω προεδρικών διαταγμάτων. Η εν λόγω αρμοδιότητα ασκείται μέσα σε προθεσμία δεκαπέντε (15) εργασίμων ημερών από την περιέλευση του σχεδίου απόφασης στην Αρχή, συνοδευόμενου από όλα τα στοιχεία στα οποία θεμελιώνεται, κατά περίπτωση, η προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης, με μέριμνα της αναθέτουσας αρχής. Με την άπρακτη παρέλευση της ως άνω προθεσμίας τεκμαίρεται η σύμφωνη γνώμη της Αρχής. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις και ιδίως λόγω της πολυπλοκότητας της υπό ανάθεση σύμβασης, η Αρχή δύναται με απόφαση της, η οποία κοινοποιείται στην αιτούσα αναθέτουσα αρχή, να παρατείνει άπαξ την ως άνω προθεσμία για δεκαπέντε (15) επιπλέον εργάσιμες ημέρες. [...]*».

4. α) Στην παρ. 2 του 2 "Ορισμοί" του π.δ/τος 60/2007 προβλέπεται ότι: "**2. α)** «*Δημόσιες συμβάσεις*» είναι συμβάσεις εξ επαχθούς αιτίας, οι οποίες συνάπτονται γραπτώς μεταξύ ενός ή περισσότερων οικονομικών φορέων και μιας ή περισσότερων αναθετουσών αρχών και έχουν ως αντικείμενο την εκτέλεση έργων, την προμήθεια προϊόντων ή την παροχή υπηρεσιών κατά την έννοια του παρόντος. [...] **δ)** "*Δημόσιες συμβάσεις υπηρεσιών*" είναι δημόσιες συμβάσεις, πλην των δημοσίων συμβάσεων έργων ή προμηθειών, οι οποίες έχουν ως αντικείμενο την παροχή των υπηρεσιών που αναφέρονται στο Παράρτημα II. [...]"

Περαιτέρω, στην παρ. 9 του ίδιου ως άνω άρθρου του ίδιου ως άνω π.δ/τος προβλέπεται ότι: "**9.** «*Αναθέτουσες αρχές*» είναι το κράτος, οι αρχές τοπικής αυτοδιοίκησης, οι οργανισμοί δημοσίου δικαίου και οι ενώσεις μίας ή περισσότερων από αυτές τις αρχές ή ενός ή περισσότερων από αυτούς τους οργανισμούς δημοσίου δικαίου.[...]"

β) Στην παρ. 1 του άρθρου 6 «*Ποσά των κατωτάτων ορίων των δημοσίων συμβάσεων*» του π.δ/τος 60/2007 ορίζεται ότι: «*...Το παρόν εφαρμόζεται στις δημόσιες συμβάσεις έργων, προμηθειών και υπηρεσιών που δεν εξαιρούνται, δυνάμει των εξαιρέσεων που προβλέπονται στα άρθρα 16, 17 και 9 έως 15, και των οποίων η εκτιμώμενη αξία εκτός φόρου προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ) είναι ίση προς ή ανώτερη από τα ακόλουθα κατώτατα όρια: α) 137.000 ευρώ, για τις δημόσιες συμβάσεις προμηθειών και υπηρεσιών, εκτός αυτών που καλύπτονται από την περίπτωση β) στοιχείο iii), που συνάπτονται από τις αναθέτουσες αρχές οι οποίες είναι κεντρικές κυβερνητικές αρχές του Παραρτήματος IV. [...] β) 211.000 ευρώ, προκειμένου για τις δημόσιες συμβάσεις προμηθειών και υπηρεσιών που συνάπτονται είτε i) από αναθέτουσες αρχές άλλες από εκείνες που αναφέρονται στο Παράρτημα IV, [...]*».

Σημειώνεται ότι, σύμφωνα με το άρθρο 2 του με αρ. 1336/2013 Κανονισμού της Επιτροπής της 13ης Δεκεμβρίου 2013 για την τροποποίηση των Οδηγιών 2004/17/ΕΚ, 2004/18/ΕΚ και 2009/81/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, όσον αφορά τα κατώτατα όρια εφαρμογής τους κατά τις

διαδικασίες σύναψης συμβάσεων για τα έτη 2014 και 2015, τα ως άνω ποσά αναπροσαρμόστηκαν στις 134.000€ και 207.000€, αντίστοιχα.

γ) Στο άρθρο 8 του π.δ. 60/2007, ορίζεται ότι: "1. Ο υπολογισμός της εκτιμώμενης αξίας μιας δημόσιας σύμβασης βασίζεται στο συνολικό πληρωτέο ποσό, εκτός ΦΠΑ, όπως προσδιορίζεται από την αναθέτουσα αρχή. Στον υπολογισμό αυτό, λαμβάνεται υπόψη το εκτιμώμενο συνολικό ποσό, συμπεριλαμβανομένων τόσο του τυχόν προβλεπόμενου δικαιώματος προαίρεσης όσο και των τυχόν παρατάσεων της σύμβασης ... 2. Η αποτίμηση πρέπει να ισχύει κατά το χρόνο αποστολής της προκήρυξης διαγωνισμού, όπως προβλέπεται στο άρθρο 29 παράγραφος 2 ή, στις περιπτώσεις όπου δεν απαιτείται μια τέτοια προκήρυξη, κατά το χρονικό σημείο έναρξης της διαδικασίας ανάθεσης της σύμβασης. 3. Κανένα σχέδιο έργου και καμία σύμβαση προμήθειας ή υπηρεσιών δεν επιτρέπεται να καταταμηθεί, προκειμένου να αποφευχθεί η εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος διατάγματος. 4. [...] 5. α) Όταν ένα σχεδιαζόμενο έργο ή ένα σχέδιο αγοράς υπηρεσιών μπορεί να οδηγήσει σε ταυτόχρονη σύναψη χωριστών συμβάσεων κατά τμήματα, λαμβάνεται υπόψη η συνολική εκτιμώμενη αξία όλων των τμημάτων. Όταν η συνολική αξία των τμημάτων είναι ίση με ή υπερβαίνει την αξία που καθορίζεται στο άρθρο 6, το παρόν εφαρμόζεται στη σύναψη κάθε τμήματος. Οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να παρεκκλίνουν, προκειμένου για τα τμήματα, των οποίων η εκτιμώμενη αξία εκτός ΦΠΑ είναι μικρότερη των ογδόντα χιλιάδων (80.000) ευρώ για τις υπηρεσίες και του 1.000.000 ευρώ για τα έργα, εφόσον το συνολικό ποσό των συγκεκριμένων τμημάτων δεν υπερβαίνει το 20 % της συνολικής αξίας όλων των τμημάτων...".

δ) Στο άρθρο 22 "Χρήση των ανοικτών, κλειστών και με διαπραγμάτευση διαδικασιών και του ανταγωνιστικού διαλόγου" του π.δ/τος 60/2007 ορίζεται ότι: "Οι αναθέτουσες αρχές συνάπτουν τις δημόσιες συμβάσεις προσφεύγοντας στην ανοικτή διαδικασία ή στην κλειστή διαδικασία. [...] Στις ειδικές περιπτώσεις και περιστάσεις που προβλέπονται στα άρθρα 24 και 25 μπορούν να προσφεύγουν στη διαδικασία με διαπραγμάτευση, με ή χωρίς δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού".

ε) Στο άρθρο 25 «Διαδικασία με διαπραγμάτευση, χωρίς δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού» (άρθρο 31 οδηγίας 2004/18/ΕΚ) παρ. 1 περ. α' του π.δ/τος 60/2007 ορίζεται: «Οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να συνάπτουν τις δημόσιες συμβάσεις τους προσφεύγοντας σε διαδικασία με διαπραγμάτευση, χωρίς να προηγείται δημοσίευση σχετικής προκήρυξης, στις ακόλουθες περιπτώσεις: 1) Προκειμένου για δημόσιες συμβάσεις έργων, προμηθειών και υπηρεσιών: α) εάν, ύστερα από ανοικτή ή κλειστή διαδικασία, δεν υποβλήθηκε καμία προσφορά ή καμία από τις υποβληθείσες προσφορές δεν κρίνεται κατάλληλη, ή εάν δεν υπάρχει κανείς υποψήφιος, εφόσον δεν έχουν τροποποιηθεί ουσιωδώς οι αρχικοί όροι της σύμβασης και με την προϋπόθεση ότι διαβιβάζεται σχετική έκθεση στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, ύστερα από αίτημα της. [...]»

5. Στο εδάφιο 21, Κεφ. ΙΙ, παρ. Η του άρθρου 186 «Αρμοδιότητες Περιφερειών» του Ν.3852/2010 "Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης – Πρόγραμμα Καλλικράτης" (ΦΕΚ Α' 86), όπως αυτό προστέθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 7 του Ν.4089/2012 (ΦΕΚ Α' 206), μεταξύ των αρμοδιοτήτων των Περιφερειών περιλαμβάνεται: «...Η μεταφορά μαθητών από τον τόπο διαμονής στο σχολείο φοίτησης, συμπεριλαμβανομένης της μεταφοράς μαθητών σχολείων ειδικής αγωγής, των μουσικών και καλλιτεχνικών σχολείων, καθώς και των απαιτούμενων ενεργειών σε περίπτωση αδυναμίας πραγματοποίησης αυτής [...] Από 1.7.2013 η δαπάνη της μεταφοράς μαθητών βαρύνει τους προϋπολογισμούς των Περιφερειών».

Στο Ν.4089/2012 ορίζεται: άρθρο 9 "δίνεται η δυνατότητα στις Περιφέρειες να εγγράφουν πίστωση, να δημοπρατούν και να προβαίνουν σε κάθε άλλη ενέργεια για την προετοιμασία της μεταφοράς μαθητών του σχολικού έτους 2013-2014 και πριν από την 1-7-2013», στην παρ. 2 άρθρου 7 "Συμβάσεις Δήμων για τη μεταφορά μαθητών που συνάφθηκαν βάσει της κ.υ.α. αριθ. 35415/28.7.2011 (Β' 1701) ή άλλες

υφιστάμενες συμβάσεις μεταφοράς μαθητών με διάρκεια πέραν της 1.7.2013 λύνονται αυτοδικαίως και αζημίως μετά την ημερομηνία αυτή”.

6. Στο Κεφάλαιο Γ του άρθρου 2 της με αριθμ. 24001/11.6.2013 (ΦΕΚ Β' 1449/14.6.2013) ΚΥΑ, με θέμα «Μεταφορά μαθητών δημόσιων σχολείων από τις Περιφέρειες», ορίζεται:

«ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ: Μεταφορά μαθητών με δημόσια σύμβαση υπηρεσιών. 1. Προϋποθέσεις. α. Εάν η μεταφορά των μαθητών είναι αδύνατη με τη διαδικασία των προηγούμενων παραγράφων, η Περιφέρεια αναθέτει με δημόσιες συμβάσεις υπηρεσιών, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις των Π.Δ/των 60/2007 και 118/2007, τη μεταφορά των μαθητών με κάθε κατάλληλο μεταφορικό μέσο δημόσιας χρήσης που να πληροί τους όρους ασφαλούς μεταφοράς. [...] 2. Κανόνες διαδικασίας σύναψης σύμβασης. α. Ο διαγωνισμός προκηρύσσεται μέχρι και έξι μήνες πριν την έναρξη των δρομολογίων με βάση τα στοιχεία της παρ.1.β. του άρθρου 5. β. Η διάρκεια της σύμβασης ορίζεται σε ένα έως τρία έτη αρχής γενομένης από την έναρξη του σχολικού έτους αφετηρίας. Οι προσφορές των υποψηφίων αναδόχων υποβάλλονται ανά τμήμα με ποσοστό έκπτωσης επί τοις εκατό (%) σε ακέραιες μονάδες. γ. Ο σχεδιασμός των δρομολογίων πρέπει να λαμβάνει υπόψη: ... δ. Ο αριθμός των μεταφερόμενων μαθητών ανά δρομολόγιο καθορίζει και το προσφορότερο είδος μεταφορικού μέσου (λεωφορείο, μικρό λεωφορείο, Δ.Χ. επιβατικό) σύμφωνα με τα οριζόμενα στο παράρτημα της παρούσας. Το προσφορότερο είδος μεταφορικού μέσου αποτελεί τη βάση υπολογισμού της μέγιστης αποζημίωσης ανά δρομολόγιο χωρίς όμως να αποτελεί ταυτόχρονα στοιχείο απόρριψης της συμμετοχής ενδιαφερομένων κατόχων άλλων μέσων. ε. i) Το μεταφορικό έργο το οποίο διενεργείται με τα μέσα της προηγούμενης περίπτωσης (δ) και αναφέρεται σε δρομολόγια για την εκτέλεση των οποίων προσφορότερα μέσα σύμφωνα με τα ως άνω οριζόμενα θεωρούνται τα μικρά και τα μεγάλα λεωφορεία προκηρύσσεται ως εξής: i.α) σε μια ομάδα για το σύνολο των δρομολογίων αποκλειστικά εντός κάθε αστικής περιοχής που έχει οριστεί κατά τη διαδικασία του άρθρου 7 του Ν.2963/2001. Σε περίπτωση που δεν έχουν οριστεί αστικές περιοχές εφαρμόζεται αποκλειστικά η επόμενη περίπτωση. i.β) τα υπόλοιπα δρομολόγια, συμπεριλαμβανομένων και αυτών που τμήμα τους διενεργείται εντός των αστικών περιοχών, εντάσσονται σε δύο ή περισσότερες ομάδες δρομολογίων. Κάθε ομάδα συγκροτείται από τα δρομολόγια που εκτελούνται εντός των γεωγραφικών ορίων ενός τουλάχιστον δήμου. Σε κάθε περίπτωση κατά τον καθορισμό των ομάδων λαμβάνονται υπόψη κριτήρια οικονομικότητας και εξασφάλισης συνθηκών γνήσιου ανταγωνισμού. Τα ανωτέρω πληρούνται για κάθε περιφερειακή ενότητα χωριστά. ii) Το μεταφορικό έργο το οποίο θεωρείται προσφορότερο να διενεργηθεί με Δ.Χ. επιβατικά προκηρύσσεται ανά δρομολόγιο μονής ή διπλής διαδρομής. iii) Το μεταφορικό έργο των ΣΜΕΑ, ΕΠΑΛ, μουσικών, καλλιτεχνικών, διαπολιτισμικών και πειραματικών σχολείων, ανεξαρτήτως μεταφορικού μέσου, προκηρύσσεται ανά δρομολόγιο μονής ή διπλής διαδρομής. στ. Στο διαγωνισμό προβλέπονται τα εξής δικαιώματα προαίρεσης που δεν μπορούν συνολικά να υπερβαίνουν το 50% του προϋπολογισμού της διακήρυξης: i) Έως και το 20% του προϋπολογισμού κάθε τμήματος του διαγωνισμού για την τροποποίηση των υφιστάμενων δρομολογίων (δηλαδή μείωση ή αύξηση των χιλιομέτρων των δρομολογίων ή μερική αλλαγή διαδρομής που οφείλεται στην ανάγκη να εξυπηρετηθούν νέοι μαθητές κατά τη διάρκεια της εκτέλεσης της σύμβασης ή σε κάποια απρόβλεπτη ανάγκη – π.χ. εκτέλεση δημόσιων έργων επί οδοστρωμάτων), όποτε προκύπτει ανάγκη κατά τη διάρκεια εκτέλεσης της σύμβασης. Η επιφύλαξη περί ασκήσεως του δικαιώματος προαίρεσης πρέπει να αναφέρεται ρητά στην προκήρυξη και στην αναλυτική διακήρυξη του διαγωνισμού. ii) Η δυνατότητα χρονικής παράτασης του αντικειμένου της σύμβασης, με αντίστοιχη αύξηση του συμβατικού αντικειμένου, μέχρι την ολοκλήρωση του επόμενου διαγωνισμού μεταφοράς μαθητών και για διάστημα όχι μεγαλύτερο των τριών μηνών. Η δυνατότητα παράτασης της διάρκειας της σύμβασης πρέπει να αναφέρεται ρητά στην προκήρυξη και την αναλυτική διακήρυξη του διαγωνισμού. [...] 4. Προσφυγή σε διαδικασία διαπραγμάτευσης: Για τη σύναψη δημοσίων συμβάσεων υπηρεσιών μεταφοράς μαθητών με τη διαδικασία της διαπραγμάτευσης σύμφωνα με τις ειδικότερες προϋποθέσεις των άρθρων 24 & 25 του Π.Δ/τος 60/2007 αποφασίζει η αναθέτουσα αρχή μετά την κατ' άρθρο 2 παρ.2 περ. γ. υποπερ. δδ του Ν.4013/2011 προηγούμενη σύμφωνη γνώμη της Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ...».

7. Με το άρθρο 49 «Μεταφορά μαθητών δημόσιων σχολείων» του Ν. 4274/2014 "Ρυθμίσεις Ποινικού και Σωφρονιστικού Δικαίου και άλλες διατάξεις" (ΦΕΚ Α' 147/14.7.2014), όπως συμπληρώθηκε με το 17 του Ν. 4286/2014 (ΦΕΚ Α' 194/19.9.2014), ορίζεται ότι: «...1.α. Στις περιπτώσεις κατά τις οποίες οι διαγωνισμοί για τη μεταφορά μαθητών σχολικού έτους 2014-2015 έχουν δημοσιευθεί αλλά δεν έχουν ολοκληρωθεί έως την έναρξη του σχολικού έτους, η Οικονομική Επιτροπή μπορεί, κατ' εξαίρεση των κείμενων διατάξεων, να αποφασίζει την ανάθεση εκτέλεσης των σχετικών δρομολογίων στους προσωρινούς μειοδότες έως την ολοκλήρωση των διαγωνισμών με την υπογραφή των οικείων συμβάσεων και όχι πέραν της 28.2.2015. Εάν στις ανωτέρω περιπτώσεις δεν έχουν αναδειχθεί προσωρινοί μειοδότες, η Οικονομική Επιτροπή μπορεί να αναθέτει για το ίδιο χρονικό διάστημα την εκτέλεση των δρομολογίων κατόπιν πρόχειρου διαγωνισμού, κατά την έννοια του άρθρου 83 του Ν. 2362/1995 (Α' 247), όπως ισχύει, τηρουμένων των προϋποθέσεων διαφάνειας και ανταγωνισμού. Με την ολοκλήρωση των αρχικών διαγωνισμών οι συμβάσεις των προηγούμενων εδαφίων λύονται αυτοδικαίως και αζημίως. β. Στις ανωτέρω περιπτώσεις, το συμβατικό κόστος εκάστου δρομολογίου δεν μπορεί να υπερβαίνει τη μέγιστη αποζημίωση που προκύπτει από την εφαρμογή της υπ' αριθμ. 24001/11.6.2013 κ.υ.α. (Β'1149)... 3. Από τη δημοσίευση του παρόντος δεν εφαρμόζεται η παρ. 6 του άρθρου 10 του π.δ. 118/2007 (Α' 150) στις αντίστοιχες διαδικασίες για τη μεταφορά μαθητών δημόσιων σχολείων από τις Περιφέρειες...».

8. Με το άρθρο 17 του Ν. 4286/2014 (ΦΕΚ Α' 194/19.9.2014) ορίζεται ότι «...1. Εάν και μετά τους πρόχειρους διαγωνισμούς του άρθρου 49 του ν. 4274/2014 (Α'147) παραμένουν αδιάθετα δρομολόγια η Περιφέρεια δύναται, κατά παρέκκλιση των κείμενων διατάξεων, να προσφύγει σε διαδικασία με διαπραγμάτευση με τους ίδιους ή με τροποποιημένους όρους είτε για ομάδες δρομολογίων είτε για μεμονωμένα δρομολόγια. Από την εγκατάσταση των νέων Περιφερειακών Αρχών και μέχρι τη συγκρότηση της Οικονομικής Επιτροπής, τις προβλεπόμενες από την κείμενη νομοθεσία αποφάσεις λαμβάνουν ο Περιφερειάρχης ή ο Αντιπεριφερειάρχης της οικείας Περιφερειακής Ενότητας. 2. Στο τέλος του άρθρου 49 του ν. 4274/2014 προστίθεται παράγραφος 4, η οποία έχει ως εξής: "Τα νέα δρομολόγια τα οποία προκύπτουν κατά τη διάρκεια του σχολικού έτους και δεν μπορούν να αντιμετωπιστούν με τις τυχόν προβλεπόμενες προαιρέσεις των διακηρύξεων δύναται να ανατεθούν με τη διαδικασία της διαπραγμάτευσης, τηρούμενων των προϋποθέσεων διαφάνειας και ανταγωνισμού..." "3. Η αληθής έννοια της διάταξης του δεύτερου εδαφίου της παρ. 1α του άρθρου 49 του ν. 4274/2014, σύμφωνα με την οποία η Οικονομική Επιτροπή μπορεί να αναθέτει την εκτέλεση των δρομολογίων "κατόπιν πρόχειρου διαγωνισμού, κατά την έννοια του άρθρου 83 του ν. 2362/1995 (Α' 247), όπως ισχύει", δεν αφορά στα ανώτατα όρια διενέργειας πρόχειρων διαγωνισμών του άρθρου 83 του ν. 2362/1995. 4. Εάν η μεταφορά των μαθητών της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης δημοσίων σχολείων δεν είναι εφικτή για το σχολικό έτος 2014-2015 με δημόσια συγκοινωνία ή με ίδια μέσα των Περιφερειών και των Δήμων, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, επιτρέπεται κατ' εξαίρεση και έπειτα από σύμφωνη γνώμη επιτροπής, στην οποία μετέχει από ένας εκπρόσωπος της οικείας περιφερειακής ενότητας, της πρωτοβάθμιας αυτοδιοίκησης και του οικείου οργανισμού δημόσιας συγκοινωνίας υπό την Προεδρία του Περιφερειάρχη ή του αρμόδιου κατά περίπτωση Αντιπεριφερειάρχη, η υπέρβαση των χιλιομετρικών αποστάσεων που τίθενται στην υπ' αριθμ. 24001/11.6.2013 κ.υ.α. , όπως ισχύει, υπό την προϋπόθεση ότι το συνολικό κόστος της μεταφοράς μαθητών της οικείας περιφερειακής ενότητας δεν υπερβαίνει το αντίστοιχο της περσινής σχολικής χρονιάς. 5. Η ισχύς των παραγράφων 1, 2 και 4 του άρθρου αυτού αρχίζει στις 11.9.2014, κατά την έναρξη του νέου σχολικού έτους...».

9. Τέλος, με το άρθρο 29 παρ. 1 του ν. 4320/2015 (ΦΕΚ Α' 29), ορίζεται ότι: "1. Συμβάσεις μεταφοράς μαθητών σχολικού έτους 2014-2015, οι οποίες εκτελούνται σύμφωνα με την περίπτωση α' της παρ. 1 του άρθρου 49 του Ν. 4274/2014 (Α' 147) και με τις παραγράφους 1, 2 και 4 του άρθρου δεκάτου εβδόμου του Ν. 4286/2014 (Α'194) και έληξαν έως τις 28 Φεβρουαρίου 2015, παρατείνονται αυτοδικαίως μέχρι τη λήξη του σχολικού έτους 2014-2015. Κατά τα λοιπά, ισχύουν οι διατάξεις του τελευταίου εδαφίου της παρ. 1.α. του άρθρου 49 του Ν. 4274/2014".

III. Νομική Εκτίμηση

10. Το υπό εξέταση αίτημα της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας αφορά στη σύναψη δημόσιας σύμβασης παροχής υπηρεσιών, κατά την έννοια της περίπτωσης δ' της παραγράφου 2 του άρθρου 2 του π.δ/τος 60/2007 (Α' 64), *περί προσαρμογής της ελληνικής νομοθεσίας στις διατάξεις της Οδηγίας 2004/18/ΕΚ «περί συντονισμού των διαδικασιών σύναψης δημοσίων συμβάσεων έργων, προμηθειών και υπηρεσιών»*. Έχοντας υπόψη ότι το αίτημα αφορά στη σύναψη δημόσιας σύμβασης με τη χρήση διαδικασίας διαπραγμάτευσης, κατ' επίκληση της διάταξης του άρθρου 25 παρ. 1(α) του π.δ/τος 60/2007, σε συνδυασμό με το συνολικό προϋπολογισμό (ποσού 993.714,00€ χωρίς ΦΠΑ, συμπεριλαμβανομένων δικαιωμάτων προαίρεσης και παράτασης) του προκηρυχθέντος διαγωνισμού με καταληκτική ημερομηνία υποβολής προσφορών την 14.4.2015, καθώς επίσης και λαμβανομένων υπόψη του ισχύοντος χρηματικού κατωφλίου του άρθρ. 6 π.δ/τος 60/2007, ποσού 207.000€, και των διατάξεων του άρθρ. 8 παρ. 1, 2 και 5(α) του ίδιου ως άνω π.δ/τος, συντρέχει η αρμοδιότητα της Αρχής για την παροχή σύμφωνης γνώμης κατ' άρθρο 2 παράγραφος 2 περίπτωση γ' υποπερίπτωση δδ' του Ν. 4013/2011, όπως ισχύει.

11. Η διαδικασία με διαπραγμάτευση έχει εξαιρετικό χαρακτήρα και επιτρέπεται να εφαρμόζεται μόνο στις περιοριστικώς απαριθμούμενες στα άρθρα 30 και 31 της Οδηγίας 2004/18/ΕΚ περιπτώσεις (αντίστοιχα άρθρα 24 και 25 π.δ. 60/2007) (βλ. σχετικώς ΔΕΕ, απόφαση της 8ης Απριλίου 2008, C-337/05, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλ. 2008, I-2173, σκέψη 56). Οι ανωτέρω διατάξεις στο μέτρο που εισάγουν εξαιρέσεις που συνιστούν παρέκκλιση από την βασική ρύθμιση, ήτοι από τους κανόνες που αποσκοπούν στη διασφάλιση της αποτελεσματικότητας των αναγνωριζόμενων από τη Συνθήκη για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Σ.Λ.Ε.Ε.) δικαιωμάτων στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων, πρέπει να αποτελούν αντικείμενο συσταλτικής ερμηνείας. Συγκεκριμένα, προκειμένου η οδηγία 2004/18/ΕΚ να μην απολέσει την πρακτική αποτελεσματικότητά της, τα κράτη μέλη και οι αναθέτουσες αρχές τους δεν επιτρέπεται να προβλέπουν περιπτώσεις προσφυγής στη διαδικασία με διαπραγμάτευση που δεν προβλέπονται από την εν λόγω οδηγία ή να συνοδεύουν τις ρητώς προβλεπόμενες από την οδηγία αυτή περιπτώσεις με νέους όρους που έχουν ως αποτέλεσμα να καθιστούν ευκολότερη την προσφυγή στην εν λόγω διαδικασία (βλ. ενδεικτικά Δ.Ε.Ε., αποφάσεις της 18ης Μαΐου 1995, C- 57/94, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλ. 1995, σ. I-1249, σκέψη 23, της 28ης Μαρτίου 1996, C-318/94, Επιτροπή κατά Γερμανίας, Συλλ. 1996, σ. I-1949, σκέψη 13 και της 13ης Ιανουαρίου 2005, C-84/03, Επιτροπή κατά Ισπανίας, Συλλ. 2005, I-13947, σκέψη 48).

Το βάρος αποδείξεως περί του ότι συντρέχουν όντως οι έκτακτες περιστάσεις που δικαιολογούν την απόκλιση το φέρει ο προτιθέμενος να κάνει χρήση των διατάξεων αυτών (βλ. υπό το πνεύμα αυτό Δ.Ε.Ε., αποφάσεις της 10ης Μαρτίου 1987, C-199/85, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλ. 1987, σ. 1039, σκέψη 14, προαναφερθείσα C-57/94, σκέψη 23, προαναφερθείσα C-318/94, σκέψη 14, της 10ης Απριλίου 2003, C-20/01 και C-28/01, Επιτροπή κατά Γερμανίας, Συλλ. 2003, I-360, σκέψη 58, της 14ης Σεπτεμβρίου 2004, C-385/02, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλ. 2004, σ. I-8121, σκέψη 19, της 14ης Οκτωβρίου 2004, C-340/02, Επιτροπή κατά Γαλλίας, Συλλ. 2004, I-9845, σκέψη 38, και της 2ας Ιουνίου 2005, C-394/02, Επιτροπή κατά Ελλάδας, Συλλ. 2005, I-4713, σκέψη 33).

12. Με τη διάταξη του άρθρου 25 παρ. 1 περ. α' του π.δ. 60/2007 παρέχεται η δυνατότητα στις αναθέτουσες αρχές να συνάπτουν δημόσιες συμβάσεις με τη διαδικασία της διαπραγμάτευσης χωρίς δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού υπό τις παρακάτω σωρευτικές προϋποθέσεις:

α) να έχει προηγηθεί ανοικτή ή κλειστή διαδικασία,

β) να μην έχει υποβληθεί, κατά την ανωτέρω (υπό σημείο α) νομίμως διεξαχθείσα και προηγηθείσα ανοικτή ή κλειστή διαδικασία, καμία προσφορά ή καμία από τις υποβληθείσες προσφορές να μην κρίνεται κατάλληλη ή να μην υπάρχει κανείς υποψήφιος και

γ) να μην τροποποιούνται ουσιωδώς οι αρχικοί όροι της σύμβασης κατά την προσφυγή στη διαδικασία με διαπραγμάτευση. Επιπλέον, η αναθέτουσα αρχή οφείλει, σε περίπτωση σχετικού αιτήματος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, να προβεί στη διαβίβαση προς αυτήν σχετικής εκθέσεως.

13. Εν προκειμένω, από τα στοιχεία του φακέλου της κρινόμενης υπόθεσης προκύπτουν τα ακόλουθα:

α) Ως προς την προϋπόθεση της προηγούμενης νομίμως διεξαχθείσας ανοικτής ή κλειστής διαδικασίας:

Όσον αφορά την υπό στοιχείο (α) προϋπόθεση της προηγούμενης νομίμως διεξαχθείσας ανοικτής ή κλειστής διαδικασίας, παγίως έχει κριθεί ότι η προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης, κατ' εφαρμογή της περ. α' της παρ. 1 του άρθρου 25 του π.δ/τος 60/2007, συνέχεται άμεσα με τη νομιμότητα του προηγηθέντος αυτής διαγωνισμού, με συνέπεια η μη νομιμότητα της υποκείμενης διαγωνιστικής διαδικασίας να καθιστά παρακολουθηματικά παράνομη στο σύνολό της και τη συγκεκριμένη διαδικασία (βλ. ΕΣ-Πράξη 215/2012-Ζ' Κλιμάκιο, ΕΣ-Αποφ. VI Τμ. 1249/2011, 466/2011, 29/2012, 408/2012, 600/2012 και 935/2013, καθώς και πάγια σχετική νομολογία της Αρχής στο www.eaadhsy.gr).

Ειδικότερα, η Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας διενήργησε ανοικτό, διεθνή, μειοδοτικό, ηλεκτρονικό διαγωνισμό προκειμένου για την ανάθεση υπηρεσιών μεταφοράς μαθητών Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης του Νομού Σερρών με κατάλληλα μεταφορικά μέσα δημόσιας χρήσης, που πληρούν τους σχετικούς όρους ασφαλείας, από τον τόπο κατοικίας τους στη σχολική τους μονάδα και αντίστροφα, για τα σχολικά έτη 2014-2015 και 2015-2016, προϋπολογισμού 993.714€ άνευ ΦΠΑ, συμπεριλαμβανομένων δικαιωμάτων προαίρεσης και παράτασης, χρονικής διάρκειας σύμβασης για όλες τις ημέρες λειτουργίας των σχολείων από υπογραφή της σύμβασης μέχρι 31.8.2016, με δικαίωμα τρίμηνης χρονικής παράτασης, με βάση τους όρους της υπ' α.π. 84545/1005/24.2.2015 (ΑΔΑΜ 15PROC002602404 της 27.2.2015) διακήρυξης και καταληκτική ημερομηνία υποβολής προσφορών (μέσω της πλατφόρμας Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ) την 14.4.2015 και ώρα 17.00.

Στον εν λόγω διεξαχθέντα διαγωνισμό υπεβλήθησαν, όπως προκύπτει από το από 12.5.2015 Πρακτικό της επιτροπής διαγωνισμού, προσφορές από δεκαεπτά (17) ενδιαφερόμενους οικονομικούς φορείς, οι οποίες αφορούσαν σε συνολικά είκοσι έξι (26) επιμέρους δρομολόγια ταξί και λεωφορείων και των τριών προκηρυχθέντων ομάδων δρομολογίων, πλην όμως δεν υπεβλήθη προσφορά για κανένα από τα αιτούμενα προς ανάθεση με διαπραγμάτευση εικοσιένα (21) δρομολόγια ταξί της 3ης ομάδας δρομολογίων, συνολικού προϋπολογισμού 174.564,50€ άνευ ΦΠΑ, συμπεριλαμβανομένων δικαιωμάτων προαίρεσης και παράτασης.

Η υπ' α.π. 84545/1005/24.2.2015 διακήρυξη δεν περιείχε όρους οι οποίοι θα μπορούσε να θεωρηθεί ότι απέτρεπαν κατά τρόπο δυσανάλογο κάποιον οικονομικό φορέα από τη συμμετοχή του στο σχετικό διαγωνισμό, όπως προκύπτει από το προαναφερθέν ιστορικό, ούτε εντοπίζονται πλημμέλειες σε ό,τι αφορά στη διαδικασία δημοσιότητας της περίληψης διακήρυξης και προκήρυξης του διαγωνισμού καθώς και κατά τη διεξαγωγή του.

β) Ως προς την προϋπόθεση της μη υποβολής προσφοράς ή τη μη ύπαρξης υποψηφίου κατά την προηγούμενη νομίμως διεξαχθείσα ανοικτή διαγωνιστική διαδικασία.

Σύμφωνα με το από 12.5.2015 πρακτικό της ορισθείσας επιτροπής διαγωνισμού, όπως αυτό εγκρίθηκε με την υπ' αριθμ. 971/19/26.5.2015 (ΑΔΑ: ΩΦ297ΛΛ-Ψ04) Απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής Π.Κ.Μ., κατά το διενεργηθέντα με καταληκτική ημερομηνία 14.4.2015 και ώρα 17.00 ανοικτό διεθνή ηλεκτρονικό διαγωνισμό υπηρεσιών μεταφοράς μαθητών δεν υποβλήθηκε καμία προσφορά για τα επίμαχα εικοσιένα (21) δρομολόγια ταξί της 3ης ομάδας δρομολογίων της διακήρυξης, τα οποία αφορά το εξεταζόμενο αίτημα της αναθέτουσας αρχής.

υ) Ως προς την προϋπόθεση της μη ουσιώδους τροποποίησης των αρχικών όρων της σύμβασης κατά την αιτούμενη προσφυγή της αναθέτουσας αρχής στη διαδικασία διαπραγμάτευσης.

Από τα προσκομισθέντα στοιχεία του φακέλου και ιδίως από την υπ' α.π. 2735/17.6.2015 ορθή επανάληψη του αιτήματος της αναθέτουσας αρχής ως προς τον προϋπολογισμό του αιτήματός της, αλλά και από την υπ' αριθμ. 971/19/26.5.2015 (ΑΔΑ: ΩΦ297ΛΛ-Ψ04) απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής της Π.Κ.Μ., στην οποία γίνεται ρητή σχετική αναφορά τόσο της προϋπόθεσης της προηγούμενης λήψης σύμφωνης γνώμης της Αρχής όσο και της επικαλούμενης νομικής βάσης του αιτήματος (άρθρο 25 παρ. 1(α) π.δ/τος 60/2007, προκύπτει ότι τόσο το φυσικό αντικείμενο της υπηρεσίας (*περιγραφή δρομολογίων, εξυπηρετούμενες σχολικές μονάδες και μαθητές, χιλιομετρική απόσταση μονής διαδρομής κ.λπ.*) όσο και ο συνολικός προϋπολογισμός χωρίς ΦΠΑ (*ήτοι η σχετική μέγιστη ημερήσια αποζημίωση του δρομολογίου επί τον αντίστοιχο αριθμό των εργασίμων ημερών*) για καθένα από τα επίμαχα εικοσιένα (21) δρομολόγια δεν παρεκκλίνουν ούτε τροποποιούνται σε σχέση με τα αναλυτικώς διαλαμβανόμενα στο Παράρτημα Α της με α.π. 84545/1005/24.2.2015 διακήρυξης.

Δεδομένου δε ότι η μη ουσιώδης τροποποίηση των αρχικών όρων της σύμβασης επιβάλλει το χρονικό σημείο ισχύος των αιτούμενων προς σύναψη κατόπιν διαπραγμάτευσης συμβάσεων να συμπίπτει με το χρόνο υπογραφής τους, επισημαίνεται ότι η λογικώς αναγκαία τροποποίηση, που λανθάνει στο αίτημα της αναθέτουσας αρχής και η οποία έχει να κάνει με την πραγματική εκτίμηση του αριθμού των εναπομεινασών εργασίμων ημερών μεταφοράς μαθητών κατά την υπογραφή των εν λόγω συμβάσεων σε σχέση με τον αριθμό ημερών που είχαν αρχικώς υπολογισθεί σχετικά στη διακήρυξη του προηγθέντος διαγωνισμού, δεν μπορεί να θεωρηθεί ως ουσιώδης τροποποίηση των αρχικών όρων της σύμβασης (βλ. σχετικές αποφάσεις 1, 3, 28, 47, 78/2015, καθώς και 353/2014 της Αρχής).

Με βάση τα προεκτεθέντα, και δεδομένου ότι το εναρκτήριο χρονικό σημείο εκτέλεσης των αιτούμενων προς σύναψη κατόπιν διαπραγμάτευσης συμβάσεων μεταφοράς μαθητών συμπίπτει με το χρόνο υπογραφής τους, ο οποίος δεν δύναται να προηγηθεί της έκδοσης της σχετικής απόφασης σύμφωνης γνώμης της Αρχής καθώς και της ολοκλήρωσης του προσυμβατικού ελέγχου νομιμότητας του Ελεγκτικού Συνεδρίου, επισημαίνεται ότι οι εργάσιμες ημέρες μεταφοράς μαθητών για καθένα από τα εικοσιένα (21) δρομολόγια του εξεταζόμενου αιτήματος της αναθέτουσας αρχής θα πρέπει να μειωθούν με βάση την πραγματική εκτίμηση των εναπομεινασών ημερών παροχής υπηρεσιών μεταφοράς μαθητών, κατά την υπογραφή των οικείων συμβάσεων κατόπιν της ολοκλήρωσης της αιτούμενης διαδικασίας διαπραγμάτευσης, ως προς τα δρομολόγια αυτά για το σχολικό έτος 2015-2016, το οποίο και θα αφορούν, γεγονός που τίθεται ως προϋπόθεση παροχής της σύμφωνης γνώμης της Αρχής για την προσφυγή της αναθέτουσας αρχής στην αιτούμενη διαδικασία διαπραγμάτευσης.

14. Εν όψει των προεκτεθέντων, διαπιστώνεται ότι πληρούνται σωρευτικά και οι τρεις υπό στοιχεία (α), (β) και (γ) προϋποθέσεις εφαρμογής του άρθρου 25 παρ. 1 περ. α' του π.δ/τος 60/2007, οπότε προκύπτει η συνδρομή λόγου και προϋπόθεσης για την υιοθέτηση από την αιτούσα αναθέτουσα αρχή της εξαιρετικής διαδικασίας με διαπραγμάτευση χωρίς δημοσίευση προκήρυξης για τη σύναψη σύμβασης / συμβάσεων μεταφοράς μαθητών των εικοσιένα (21) δρομολογίων ταξί της 3ης ομάδας δρομολογίων ταξί της με α.π. 84545/1005/24.2.2015 διακήρυξης, συνολικού προϋπολογισμού 174.564,50€ (*ποσό άνευ ΦΠΑ, συμπεριλαμβανομένων των αναλογούντων δικαιωμάτων προαίρεσης και παράτασης*), με χρονική διάρκεια από την υπογραφή της σύμβασης έως 31.8.2016, με δικαίωμα τρίμηνης παράτασης.

Τέλος, κρίνεται σκόπιμο να επισημανθεί ότι ο περιορισμός του χρονικού διαστήματος της περιόδου οριστικής υποβολής προσφορών στην εφαρμογή του διαγωνισμού στο Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ., αναλόγως των περιστάσεων, σε χρονικό διάστημα μικρότερο της προβλεπόμενης εκ του νόμου (*άρθρο 32 π.δ/τος 60/2007*) ελάχιστης προθεσμίας υποβολής προσφορών, δύναται να θέτει εμπόδια στη συμμετοχή οικονομικών φορέων στη διαγωνιστική διαδικασία και να περιορίζει έτσι τον ανταγωνισμό. Ως εκ τούτου, η Αρχή θεωρεί ορθότερο η έναρξη υποβολής προσφορών να ταυτίζεται με τη δημοσιοποίηση της

διακήρυξης του διαγωνισμού και επομένως να δίδεται η δυνατότητα υποβολής προσφορών των ενδιαφερόμενων οικονομικών φορέων καθ' όλο το διάστημα που διανύεται μεταξύ της ημερομηνίας δημοσιοποίησης της διακήρυξης και της καταληκτικής ημερομηνίας υποβολής προσφορών (βλ. Αποφάσεις 95 και 109/2015 της Αρχής στο www.eaadhsy.gr).

Όμως κατά την άποψη του μέλους της Αρχής Ευάγγελου Καραμανλή, δια του υποβληθέντος αιτήματος και από τα πραγματικά περιστατικά, διαπιστώνεται ότι έχει ήδη επέλθει η ουσιώδης τροποποίηση των αρχικών όρων της σύμβασης που απετέλεσε αντικείμενο του προηγηθέντος ανοικτού διαγωνισμού (παροχή υπηρεσιών μεταφοράς σχολικών ετών 2014-2015 και 2015-2016, ήτοι μέχρι 31-8-16, με δικαίωμα προαίρεσης έως 50% της προϋπολογισθείσας δαπάνης και μέχρι 3 μήνες χρονικής παράτασης). Στο σχετικό αίτημα διαπραγμάτευσης των μη δυνάμενων να ανατεθούν από την προηγηθείσα διαδικασία τμημάτων περιλαμβάνεται άλλο και σε κάθε περίπτωση διαφοροποιημένο φυσικό και οικονομικό συμβατικό αντικείμενο. Εν προκειμένω ένα μέρος των ζητούμενων υπηρεσιών έχει ήδη ανατεθεί (11 τμήματα από τα επίμαχα 21 μέσω άλλων εμβόλιμων στη διαδικασία του πρώτου διαγωνισμού αναθέσεων) και παρέχονται ήδη έως την λήξη του σχολικού έτους 2014-2015 (31-08-2015), ενώ για το υπόλοιπο μέρος των 10 τμημάτων δεν εκτελέστηκαν δρομολόγια εντός της σχολικής χρονιάς 2014-2015 η οποία ουσιαστικά ολοκληρώθηκε. Ως εκ τούτου, διαπιστώνεται ότι δεν συντρέχει η προϋπόθεση εφαρμογής του άρθρου 25 παρ.1, περ. α του π.δ. 60/2007 περί της μη ουσιώδους τροποποίησης των όρων της αρχικής προς ανάθεση σύμβασης, διότι κατά το ήμισυ το φυσικό και οικονομικό αντικείμενο αυτής είτε έχει ήδη παρασχεθεί είτε δεν χρειάστηκε να παρασχεθεί. Μια τέτοια σημαντική αλλαγή προϋποθέτει την εκκίνηση εκ νέου ανοικτών διαδικασιών ανάθεσης με προκήρυξη διαγωνισμού, βασισμένη στα νέα δεδομένα.

IV. Συμπέρασμα

13. Ενόψει όλων των προεκτεθέντων, με βάση το διδόμενο πραγματικό και από την υπαγωγή αυτού στις προαναφερόμενες και ερμηνευόμενες διατάξεις, επί του τεθέντος ερωτήματος, η Αρχή κατά πλειοψηφία αποφασίζει:

Την αποδοχή του αιτήματος της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας και την παροχή σύμφωνης γνώμης της Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. σύμφωνα με το άρθρο 2 παρ. 2 περ. γ (δδ) του Ν. 4013/2011, όπως αυτό ισχύει, για τη διενέργεια διαδικασίας με διαπραγμάτευση, χωρίς δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού, κατ' άρθρο 25 παρ. 1 περ. (α) του π.δ/τος 60/2007, προκειμένου για τη σύναψη σύμβασης / συμβάσεων υπηρεσιών μεταφοράς μαθητών Πρωτοβάθμιας & Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης της Π.Ε. Σερρών της Π.Κ.Μ. ως προς τα εικοσιένα (21) δρομολόγια ταξί της 3ης ομάδας δρομολογίων της με α.π. 84545/1005/24.2.2015 διακήρυξης, συνολικού προϋπολογισμού 174.564,50€ (ποσό άνευ ΦΠΑ, συμπεριλαμβανομένων των αναλογούντων δικαιωμάτων προαίρεσης και παράτασης), για το σχολικό έτος 2015-2016, και συγκεκριμένα από την υπογραφή της σύμβασης/των συμβάσεων έως 31.8.2016, με δικαίωμα τρίμηνης παράτασης, **λόγω συνδρομής των προς τούτο τασσομένων υπό του νόμου προϋποθέσεων.**

Αθήνα, 26 Ιουνίου 2015

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

Η Αντιπρόεδρος

Χριστίνα Μπουσουλέγκα